

Tělocvičná jednota Sokol Liberec I.

Nazdar!

Sokolské souzvuky

č. 6-7 – červen, červenec 2020

Ročník 10.

Lidé se mohou obejít bez zahraniční dovolené a mohou se oblékat v Lidlu, ale nemohou se obejít bez základní sebeúcty. Jestliže celý svět kolem nich vyjadřuje, že poctivost a pracovitost je hodná posměchu, pokud není spojena s vysokým příjmem, stává se chudoba nesnesitelnou. A právě to vyjadřují současná média, reklama, předpisy i vyjadřování celebrit. Chudí jsou dobří jenom jako rukojmí neziskovek a objekty predátorských lichvářů. To je něco, co starší generace nezažily.

(Z internetu – autor neznámý)

Obsah:

Úvodní slovo – *Proč Souzvuky?*

Metodika

Pohybové aktivity a předpoklady k jejich výběru

Cvičení a pobyt v přírodě – tentokrát trochu jinak

Hry pro horké počasí – u vody

Sokolské Brno 2021 – nové skladby

Sokolská soutěž „Kde domov můj“

Nejenom pohybem živ je sokol

V květnu 1945 světová válka ještě neskončila

Spor o smysl českých dějin

„Slyš, polnice zní...“

Kaleidoskop – červen - Dobrou zábavu přeje Václav Vorlíček

14. června 1763 – první let balonem

Den „D“ – 6. června 1944

Lidice – 10. června 1942

Watergate

Magna charta libertatum

Konec první světové války – Versailleská smlouva

Záhadný výbuch na Sibíři

Soutěž - červenec - „Jak znáš Evropu?“

Die Sokholen

Kaleidoskop – červenec - Bitva u Zborova

Ota Pavel

Neprávem opomíjený spisovatel – Franz Kafka

„Lišky na vinici“

Korejská válka

Rozluštění obou soutěží a připomínka

Sokolské osobnosti

Zapomenutý sokol?

Jmenovala se Vítězka!

Zprávy ze žup a jednot

Tentokrát obecně

Závěrečné slovo

Co dnes potřebujeme

Úvodní slovo

Proč Souzvuky?

Čas letí – někdy v polovině ledna letošního roku uplynulo 10 let od vydání prvního čísla. Bylo označeno jako Samizdat, což u některých členů Sokola budilo negativní reakce. Samizdat to skutečně byl, těsně před koncem předchozího roku jsme se tenkrát dověděli, že časopis Sokol byl oficiálně zrušen. Odůvodnění bylo dost podivné – finanční podmínky a především nedostatečný zájem členstva v jednotách a župách. Přivedlo mne to z míry – bylo to snad prvně v dějinách Sokola, kdy jsme neměli ústřední časopis, jehož úkolem by bylo spojení mezi jednotami. V záchvatu vzteku jsem se rozhodla pokusit se o sokolský časopis (pokud se tomu tak dalo říkat) sama. Ani ve snu mne nenapadlo, že jednou budu konstatovat desetileté výročí něčeho, čemu jsem dávala podobu a myšlenku tak dlouhou dobu. Je nutno podotknout, že asi měsíc po vydání prvního čísla Souzvuků bylo najednou rozhodnuto obnovit vydávání ústředního časopisu také digitální formou. Během těch dlouhých let došlo k několika výrazným změnám, které se týkaly termínu zveřejnění jednotlivých čísel, většinou to dnešní čtenáři pamatují sami. Nakonec oba časopisy vycházely přibližně ve stejném termínu, vždy na přelomu měsíce, byl tu ovšem jeden podstatný rozdíl. Číslo časopisu Sokol se věnovalo vždy událostem a zprávám z právě minulého měsíce, Sokolské souzvuky se věnovaly měsíci následujícímu, tak aby se v jednotách mohly využít informace a zprávy v denní praxi. Považovala jsem to za důležité.

Po pravdě musím říci, že Souzvuky nikdy nemohly a ani nechtěly konkurovat časopisu Sokol především po stránce grafické, lišil se však také jejich obsah. Časopis Sokol měl spíš charakter novin, které seznamovaly naše členstvo s událostmi a akcemi, které se odehrávaly v jednotlivých župách nebo v ústředí, zveřejňovaly výsledky závodů a soutěží, ale chyběla v něm část metodická (připomínám, že kdysi pro cvičitele vycházely časopisy „Cvičitel“ a „Cvičitelka“ týkající se především metodiky), stejně tak staří týkající se sokolské historie, současných událostí obecného charakteru bylo spíš méně, což se týkalo i článků vzdělávacích.

Asi v sobě nezapřu celoživotní kantorku, ale v Souzvučích mi šlo právě o metodiku a především soustavně opomíjenou vzdělávatelskou část, což se ovšem v časopise Sokol posledních let vylepšilo vydáváním Cvičitelských listů a především vynikajícím Vzdělavatelem!

Pokus se týče Souzvuků – měla jsem vždy pocit, že naše členstvo je třeba kultivovat po všech stránkách – a to nejen té sokolské. Vědomosti běžné populace i o nedávných událostech, které ovlivnily život v republice (i ve světě), o významných osobách, na které nelze zapomínat, nemluvě o idejích, které se v životě národa uplatňovaly, jsou katastrofální. Sokol tu nikdy nebyl pouze jako organizace tělovýchovná a sportovní, ale především jako organizace výchovná, která vychovává nejenom tělesně zdatné jedince, ale – chceme – li, aby jako organizace plnil svou úlohu danou našimi předchůdci – potřebujeme především výchovu morální a mravní, spočívající na vědomostech a zdravém rozumu. V současnosti je to těžká práce!

Nemám ani tušení, kolik našich členů Souzvuky skutečně čte (třeba pouze to, co je bezprostředně zajímavé!) a kolik jich je pak skutečně šíří dál. Přístup je docela určitě různý (od přejímání článků v různém oblastním tisku, rozšiřováním i do škol, používání informací a ideově zaměřených článků v běžné vzdělávací práci našich jednot, ale i naprostém nezájmu jednotlivců – možná i některých jednot a žup!).

Témata vybírám většinou sama, ale vyskytují se i otázky a polemiky, které vítám. Nemám totiž „patent ne rozum“ a nemyslím si, že všechno, co zajímá mne, musí zajímat i každého čtenáře!

Jsem si vědoma toho, že se v současnosti lidé „odnaučili číst“ a vymlouvají se na nedostatek času! Velmi těžko se shánějí spolupracovníci, což jistě musíte pozorovat ze stále stejných jmen, která pod jednotlivými články vídáte. Snažím se o dobrou češtinu, ale, bohužel, nemám korektora, který by pomohl odstranit nedostatky, které – i když to po sobě čtete mnohokrát – prostě už nevidíte. Dalším nedostatkem je moje absolutní neschopnost výtvarná – nákresy cvičení, které jsem si třeba i dělala pro moje vlastní použití – jsou nereprodukovatelné! Počítač používám vysloveně amatérským způsobem, spíš jako psací stroj a mám potíže s převáděním různých textů do wordu a vůbec s grafickou stránkou časopisu. Přes to si myslím, že Souzvuky plní úlohu, kterou jsem si kdysi vytýčila!

V současnosti dochází k podstatným změnám způsobu předávání informací, vynuceným nutným využíváním moderní digitální techniky – nejen, že se s touto nutností nedá polemizovat, ale je spíš třeba se snažit přizpůsobit, i když to je, především pro starší členy, často velmi obtížné. Je také třeba si uvědomit, že stále ještě všichni nemají přístup k internetu.

Název časopisu „Sokolské souzvuky“ nepochází od mne. Vypůjčila jsem si ho kdysi od schůzky žen v Sokole Český Dub. Bylo to, myslím, někdy před Vánoci a a zmíněná akce měli jediný účel – sejít se, v klidu si popovídat, sdílet své radosti a starosti – prostě „být pohromadě“. V dnešním bláznivém světě, ženoucí se zbytečně překotně vpřed, je totiž třeba občas zvolnit, věnovat se nejen sobě, ale i svým přátelům. Je to stejný důvod jako účast na společných velkých akcích (třeba sletech). Vzájemně se totiž potřebujeme!

Pocit stát nebo pohybovat se a stýkat s lidmi stejného zaměření, vyznávajících stejné myšlenky, chápajících jeden druhého v rámci lidského (sokolského) bratrství, zajišťuje přežití lidského rodu! Celý život jsem se jako kantorka a sokolská cvičitelka snažila předávat tyto myšlenky dál a Souzvuky by nám také v tomto smyslu měly sloužit!

Na jejich stránkách má každý možnost vyjádřit se, polemizovat, předávat své zkušenosti kladné i záporné – takže, prosím o spolupráci.

Příští rok to vzhledem ke zdravotním problémům současnosti nebudeme mít lehké, vzdát to ovšem nechceme a nemůžeme! Společně to zvládneme!

Nazdar!

Jarina Žitná

Prosba nebo modlitba?

Slyš, můj Pane prosbu mou k Tobě!

Rozbij pevnou rukou, vše, co je slabé v mém nitru!

Dej mi sílu ve štěstí, abych neochvějně snášel radost.

Dej mi sílu v neštěstí, abych dokázal s úsměvem na tváři přehlížet bolest.

Dej sílu mé oddanosti, ať je účinná v práci a rozkvétá v lásku, přátelství a ctnost.

Dej mi sílu, abych neopovrhoval malými a neplazil se mocným u nohou.

Dej mi klid mysli, abych přijímal vše, co nemohu změnit, odvalu, abych změnil vše, co změnit mohu, a moudrost, s níž rozeznám jedno od druhého.

(Moudra z knihy Z. Holcové)

Metodika

Pohybové aktivity a předpoklady k jejich výběru.

Současný stav zdatnosti lidské společnosti je výsledkem sedavého způsobu života, nedostatku pohybu a převahou příjmu potravy nad pravidelným výdejem energie. Často se v této souvislosti mluví o nadváze nebo přímo o obezitě. Její nebezpečí pro zdraví člověka je obecně známo, bohužel, lidská lenost zde hraje značnou roli.

V současnosti – v éře koronaviru – došlo k nucenému omezení pohybu v podstatě u všech skupin obyvatelstva – omezení pohybu ve větších skupinách výrazně porušilo vžitý stereotyp pravidelného skupinového cvičení – a to nejen v Sokole.

Je pravděpodobné – a doufáme, že to tak bude – že situace se vylepší někdy na konci prázdnin a my budeme moci pokračovat ve své „bohulibé“ činnosti. Pravidelné cvičení v našich jednotách je však nutno doplnit i dalšími sporty, protože jedna hodina cvičení týdně je naprosto nedostatečná!

Co bychom tedy měli vědět při výběru z mnoha možností!

Děti – tam je to poměrně jednoduché. Je pro ně totiž přirozené jakékoliv běhání, zájem o rychlostní, ale spíš krátkodobý pohyb. Je to způsobeno větším počtem tzv. „rychlých svalových vláken“, ale také dětskou psychikou, ve které převládá rozptýlená pozornost a rychlá unavitelnost při kterékoli jednotvárné činnosti. Důležitý je výběr takové činnosti, která by děti dostatečně upoutala, zaměstnala a dala jim možnost rozvinout své vrozené schopnosti, případně i zájmy.

Dospělí – mají více „vytrvalostních svalových vláken“ a potřebují spíš dlouhodobý, vytrvalostní pohyb stejné intenzity. Zajímavé je, že ženy dávají přednost spíš dlouhodobému zatížení stejné intenzity a muži spíš krátkodobému, ale velice intenzivnímu výkonu. Je tu také třeba si uvědomit fyziologické rozdíly ve stavbě mužského a ženského těla. V žádném případě tu nejde pouze o kulturně vytvořené rozdíly mezi mužem a ženou. Lidský rod stojí na špičce vývoje živočišné říše a ke své reprodukci potřebuje dva jedince různého pohlaví, kteří tvoří pár. Z toho vyplývají i rozdíly ve fyziologické funkci a stavbě jejich těla, což je potřeba vzít na vědomí. Snad nejdůležitější u dospělé populace je však vlastní zájem o jednotlivé druhy sportu, což je většinou rozhodující. Muži si vybírají většinou spíš silové sporty, na kterých závisí stavba svalové hmoty a sportovní hry, ženy dávají přednost spíš cvičení a sportům formujícím postavu a velmi často vyžadují využití hudby (nálada, oddalování únavy, možnost vlastního projevu). Kloubní vybavení žen je většinou pohyblivější, někdy až hypermobilní. Proto pozor na prudké doskoky, rychlé „brzdění“, velké silové zatížení.

Pohybové aktivity, které mají vliv na snižování váhy, zvyšují tepovou frekvenci a dbají spíš na nižší zatížení kloubů. Sem patří jeden z nejzdravějších sportů vůbec – a to je plavání, dále chůze, běh, nordic walking, běžkové lyžování, cyklistika.

Lidé hubení s nedostatečně vyvinutou muskulaturou vyžadují spíš silové sporty a usilovnou snahu o vybudování svalového korsetu. Patří sem posilování – v tělocvičnách i ve fitness centrech, bojové sporty, silové atletické disciplíny, vytrvalostní trénink a přímé zaměření na jednotlivé svalové skupiny.

Ne nadarmo se říká, že pohyb je život – v souvislosti s harmonickým rozvojem člověka tvoří nedílnou součást kvalitního lidského života – a pohyb v kolektivu znamená i formu spolupráce a vzájemného porozumění, které se pak ze sportu přenáší i do ostatního běžného života.

Jarina Žitná

Cvičení a pobyt v přírodě – tentokrát trochu jinak

Pobyt v přírodě je nedílnou součástí základního programu sokolské všestrannosti. Převedením dovedností a znalostí z tělocvičny do volné přírody, kde je nutno překonávat překážky, vyrovnávat se s nerovnostmi terénu i nepřízní počasí, získáváme skutečný přehled o svých schopnostech, kondici – a máme tak možnost koordinovat další přípravu svých svěřenců.

V našem programu jsou běžně zařazovány cvičební hodiny v přírodě, vycházky a výlety, specializovaný trénink některých sportovních disciplin (běžky, kolo, koloběžka, brusle atd.), zájezdy, soutěže v přírodě (především ZZZ) a hlavně tábory a putovní tábory.

Ty jsou letos značně ohroženy pandemií koronaviru, ale jak to vypadá, přece se budou konat. Hodně se o tom mluví v televizi, na internetu – a přiznám se, že jsem z toho dost otřesená. Mluví se totiž pouze o povolení mamutích „taky táborů“, kde jsou děti ubytovány většinou v chatkách (nic proti tomu! Ale stan je stan!), pravidelně krmeny, využívají mnohé „výhody“ civilizace, ale rozhodně to v tomto případě nejsou akce, které učí děti prostému žití v přírodě, uhájení své existence i v nepříznivých podmínkách, poznání přírodních zákonitostí – a doplňují tak celoroční program sokolských jednot, případně skautských oddílů.

Skautské a sokolské tábory mají jednu věc společnou – jezdí na ně děti, které vytvořily kolektiv během roku, znají se, zná je cvičitel nebo skautský vůdce a ten se většinou zná i s rodiči, kteří k němu mají důvěru a chápou takový tábor i s jeho úmyslně primitivními podmínkami. (Nedávno jsem viděla na internetu soud, ve kterém otec žaloval vedoucího tábora za zanedbání povinné péče – děti se totiž myly v potoce studenou vodou, musely vykonávat různé, dříve naprosto běžné práce, jako práce s pilou a sekerou, byly nuceny dodržovat program i v naprosto nepříznivém počasí atd). Rodiče totiž svého „milánka“ od malička vozí v autě, chrání ho před zbytečnou námahou a vyžadují komfort, který na tábor prostě nepatří. To je přece hrůza, když se musí chodit pěšky a třeba si nosit zavazadlo, vařit na ohništi, zachovávat hygienu i v primitivních podmínkách, spát „pod širákem“, dokonce třeba i v noci hlídat tábor, nebo vykonávat různé služby.

Doufám, že tohle neplatí o táborech sokolských nebo skautských, možná, že i některých jiných, ale „tábor pro 300 dětí?“ To už není tábor, ale prázdninová rekreace v trošku jednodušších podmínkách, než jsou hotely.

Výjimku tvoří tábory výcvikové, které pořádají různé sportovní oddíly, kde je podstatou programu trénink speciálních dovedností i kondice.

Pokud se týče vlastního cvičebního programu, je nutno aby byl dostatečně různorodý, cílený, správně prováděný a a bychom dokázali plně využít čas, který se takovému cvičení věnován. Celá řada našich oddílů v různých jednotách se v současnosti zaměřila na cvičení venku, v parcích, na hřištích v lese s využitím laviček a případně i přírodních překážek. Potřebujeme totiž aktivně protáhnout a následně posílit jednotlivé svaly, kloubní spojení, posilovat nervosvalovou koordinaci, odstraňovat svalovou dysbalanci a posilovat rovnováhu.

Na co se tedy soustředit:

- *Cvičení s vlastní tělesnou váhou – případně s odpovídajícím zatížením (kameny, láhve s vodou, poleny) – dbát na správné držení těla, přímivá cvičení, zvětšování rozsahu pohybu a koordinaci*
- *Využívat parky, trávníky, parkoviště a náradí na cyklostezkách – kladiny a kladinky, hrazdy, různé překážky, basketbalové koše, lavičky a pod.*
- *Pokud to jde, využít kromě běžného běhového tréninku také jízdní kola, v zimě běžky, koloběžky, různá prkénka apod.*

- *Zařazovat pravidelné tzv. „indiánský běh“, tedy střídání běhových a chodeckých úseků. Zvýšení efektivnosti dosáhneme zkracováním chodeckých a prodlužováním běžeckých úseků. Pozor na správné běžecké postavení těla. Pro cvičitele je výhodné, seznámí – li se předem s trasou připravovaného běhu. V ideálním stavu (třeba po delším tréninku) se střídá tři minutový úsek chodecký a šest minut běhu!*
- *Využitím sportovního nářadí (běžek, kola, plaváním a bruslením) zvyšujeme zatížení, protahujeme a posilujeme větší část svalů, což má vliv na kardiovaskulární systém. Soustřed'ujeme se na zvýšenou námahu, rychlost a vytrvalost.*
- *Plavání patří nejen mezi oblíbené sporty, ale především mezi sporty, které mohou sloužit jako relaxace po větším výkonu v jiném sportu, ale je to sport nesmírně zdravý, složí k protažení i posílení svalů, je vynikajícím dechovým cvičením!*
- *Samostatnou kapitolou jsou různé druhy přeskoků přes švihadlo (vhodné pouze pro mladší cvičence!), ale pozor na dokonalou práci kotníků, pružný doskok a zároveň silný odraz. Kromě švihadla je možno použít posilovací gumu nebo popruh – ty však spíš slouží k maximálnímu posilování svalového korzetu, ale pozor! Trup je nutno udržet ve stále vzpřímené poloze, vytaženým hrudníkem a hlavou, pružnými koleny a kotníky a soustřed'ujeme se na správné dýchání!*

Velmi zajímavá a přínosná jsou *jógová cvičení* prováděná venku v přírodě, kromě vlastního cvičení tu působí také uklidňující pocit z přírody kolem nás, dýchání – prostě je to dokonalá antistresová léčba.

Mluvíme – li o cvičení v přírodě, nesmíme zapomenout ani na celou řadu improvizovaných, tzv. „drobných“ táborových her i her sportovních jako je frisbee, hula hop kruhy, vybíjená, volejbal, zaháněná atd.

Samostatnou složku tvoří především velké táborové hry (motivované a probíhající celým táborem!). Jejich obsah je většinou silně podobný, ale liší se zvoleným tématem hry, příběhem, do kterého je možno zařazovat plnění jednotlivých úkolů jakéhokoliv rázu a samozřejmě terénem, ve kterém hrajeme.

Doufejme, že nám současná karanténní opatření nezkaží léto a tak přeji hodně slunce, teplý spacák a hvězdnou oblohu nad hlavou!

Jarina Žitná

Hry pro horké počasí – u vody

Jsou to hry většinou pouze pro radost, pro legraci, pro osvěžení, ale některé z nich mohou být zaměřené na i trénink kondice, případně plavání!

Vyžadují buď plavky, nebo co nejlehčí oblečení, které snadno uschne!

Kondiční cvičení ve vodě

- **Běh ve vodě** – na mělčině, účinnost se zvětšuje se zvětšující se hloubkou. Výhodná je hloubka, která vyžaduje vysoké zvedání kolen, při větší hloubce spíš rozrážíte vodu trupem.
Možno zařadit tréninkově i jako soutěž (jednotlivců nebo družstev – štafety)
- Stejně cvičení, ale přidat přenášení předmětu (přiměřená váha), tak, aby se břemeno nenamočilo
- **Honičky v mělké vodě**
- **Štafety v mělké vodě s přenášením břemene** (i s přenášením spoluhráče na zádech, na ramenou, případně v trojici na „sedátku“ z paží nosičů)
- **Vybíjená v mělké vodě** (možno hrát i s dvěma míči)

- Posilování paží – ve vodě asi po ramena stoj mírně rozkročný, skrčit předpažmo, předloktí dovnitř, spojit prsty – protlačit paže skrčením připažmo do připažení, prsty jsou stále spojeny, stejně zpět k ramenům. Posilujete paže a zároveň proudem vody masírujete břicho.

Plavecká cvičení

Předpokládají alespoň základní plaveckou dovednost.

- Splývání - odrazem od stěny – kdo dál?
 - na kolik temp překonáš vytýčenou vzdálenost (snaha o co neměší počet temp!)
 - „delfíni skoky“ – z podřepu nebo dřepu odrazem výskok (tělo nad hladinu - vysadit) a opět skrčit, potopit se a dohmat na zem – opakovaně
 - dvojice čelem k sobě, spojit za obě ruce. Jeden cvičenec „táhne“, druhý pasivně splývá, výměna na povel nebo po překonání určeného úseku
- Pohyb a orientace pod vodou
 - podplavání cvičence pod rozkročenými nohama
 - obdoba, ale poslední cvičenec podplouvá pod vodou celé družstvo
 - honička – záchrana před „babou“ potopením pod vodu
 - lovení předmětů ze dna
 - házení a lovení plovoucích předmětů – míč, obruč, plavecké „žížaly“, nafukovací kruhy apod.
- Trénink plavání jednotlivých základních stylů – prsa, znak, kraul
 - plavání „na krásu“ – opravování chyb a zdokonalování stylu
 - zvětšovat, prodlužovat jednotlivé úseky
 - zařadit také osobní polohovou štafetu, případně totéž v družstvech - závodivě
 - plavání „na čas“
 - plavání s přenášením lehkých i těžších předmětů
 - záchrana tonoucího

Zábavné hry ve vodě a u vody

Pozor, je nutné dobře znát terén, tedy hloubku a charakter dna vody, kde hrajeme.

- Přenášení nádob s vodou, štafetovitě – boduje se rychlost, ale především množství nerozlité vody, nádobu s vodou předávat v různém postavení nebo poloze
- Vekou nádobu s vodou co nejrychleji naplnit, ale pro přenášení použít hodně mělkou nádobu – rozhoduje výsledný čas naplnění velké nádoby
- Jako předchozí úkoly, ale třeba se svázanýma nohama, nebo ve vázané dvojici, nádoba s vodou na hlavě, po slepu apod.
- Souboje dvojic nebo družstev – stříkáním nebo poléváním
- Vybíjená – hráč je vybit, když rozlije vodu z ešusu v jedné ruce
- Překonávání překážek s držení nádob s vodou, vytváření plovoucích vorů, honičky

Způsobů je mnoho a jistě si každý cvičitel dokáže vymyslet vlastní varianty. Hry s poléváním a stříkáním budí vždy veselí, ale často vedou k nekázní, proto je třeba dbát na dodržování pravidel a včas skončit. Nezapomeňte také, že jste u vody, kde platí přísná bezpečnostní pravidla!

Doufejme, že nám koronavirus umožní obvyklé prázdninové radovánky a společné prožitky z krásných dnů pod širým nebem, v lese, u vody a dovolí nám i poznávání naší krásné vlasti!

Jarina Žitná

Sokolské Brno – 2021- nové skladby

Pro celé sokolské rodiny!

Křídla.

Křídla právě proto, protože je skladba určena pro všechny sokolské rodiny, ale nejen pro ně. Pro všechny kdo mají rádi pohyb a chtěli by si zacvičit ve společné skladbě se svými přáteli, dětmi, vnuky, vnučkami...prostě všichni bok po boku na jedné krásné sportovní akci.

Na jedněch křídlech, vysoko ve vzduchu i pevně na zemi....v letu ve dvojicích i jako jedinci....

Skladba je kratší (5:55 min), rozhodně ale ne nudná J.

Skladba je určena všem, bez omezení pohybu, každý bude mít podle svých možností svůj prostor.

Skladba je choreograficky náročnější, jedná se o více přesunů delší vzdálenosti, ale i cvičení na svých značkách, tak abychom to všichni společně zvládli.

Námět skladby:

- I. oddíl: cvičení starších cvičenců, mladší opakují
- II. II. oddíl: cvičení mladších cvičenců, starší doplňují (gymnastika i tanec)
- III. III. oddíl: gymnastické cvičení nejmladších, pod vedením rodičů a dopomoci prarodičů

Skladba je určena všem, kteří si chtějí zacvičit se svými partnery, přáteli, dětmi, vnuky, vnučkami, nebojí se pohybu i tanečních sekvencí, které se budou střídát s gymnastickými prvky.

Ideou by byla představa, aby si šli zacvičit sokolské rodiny bok po boku jeden druhému.

Přátelé, známí a kamarádi.....pojd'me se sejít na jenom hřišti....

NAZDAR!

Zdeňka Šafářová, Ladislav Kozelek – autoři

Když nemůžeš, tak přidej!

pocta Emilu a Daně Zátovkovým

autorka: Jana Rosáková

Koedukovaná skladba pro žactvo. Je motivována atletickými disciplínami, ale bude mít i krátkou taneční část.

Náčiní: tréninkový žebřík 6m dlouhý, spojený ze dvou samostatných dílů (dodává firma Master sport s. r. o. Ostrava Třebovice pod názvem „Tréninkový žebřík SPARTAN“ za 539 Kč), s oranžovými příčkami a černými popruhy.

Použitá hudba: skupina Mirai, Když nemůžeš, tak přidej

Délka skladby: kolem 5 minut

Úbor: kratšasy a tílko („unisex“), barva bude upřesněna

Základní celek: 8 cvičenců s jedním žebříkem, nácvik je možný i ve čtyřech s jedním dílem žebříku, takže bude možný i v těch nejmenších jednotách. Pohyb kvůli zjednodušení nácviku není rozdělený na chlapeckou a dívčí část, což jistě uvítají všude, kde cvičí v jedné hodině společně chlapci s dívkami, mladší a starší žactvo apod.

Choreografie: základní choreografický celek pro Brno tvoří 4 žebříky s 32 cvičenci, ale předvedení skladby např. na akademii, nebo veřejném cvičení je možné i s menším počtem bez zásadních úprav.

S nácvičným srazem se počítá v polovině listopadu 2020.

Jana Rosáková - autorka

„Tančím s Abbou“

Skladba pro ženy pod názvem „Tančím s Abbou“ je taneční choreografie bez náčiní v délce téměř čtyř minut, středně náročná, určená pro cvičenky mladšího, středního i staršího věku (záleží na fyzické kondici každého jedince). Skladba je původně postavená pro pódiová vystoupení a po několika drobných úpravách je proveditelná také na velké ploše. Po celou dobu trvání se jedná o svižný a temperamentní tanec vedený hudbou.

Hudební předlohou je mix tří písní švédské popové skupiny Abba: „Dance“, „Dum, Dum, Diddle“ a „Bang – A – Boomerang“ v délce 3.50.

Kostým je zatím v řešení, jeho konečná podoba ještě není rozhodnuta. K dispozici jsou metodická videa k nácviku.

Nácvičný sraz by měl proběhnout první víkend v prosinci 2020 v Brně

Kateřina Matušinská – autorka

Sokolská soutěž „Kde domov můj“

Červen

- 1) *Na které české řece najdete úsek zvaný Stvořidla?*
- 2) *Jak se jmenuje mnohonásobný český mistr světa v hodu oštěpem?*
- 3) *Jak se jmenuje a kde najdete nejnižší položené místo v republice?*
- 4) *Co je a kde leží SOOS?*
- 5) *Která hornina tvoří podstatnou část skalních měst v Čechách?*
- 6) *Ve které Čapkově hře je jednou z hlavních postav mladý chlapec Tony?*
- 7) *Na kterém krkonošském hřebeni najdete památník B. Hanče a V. Vrbaty?*
- 8) *Kde pramení řeka Nisa?*
- 9) *Který malíř namaloval první sokolský prapor?*
- 10) *Kde v jižních Čechách najdete step?*

Evropa: 1) *Jak se jmenuje největší záliv v Baltském moři?*

- 2) *Jméno německého města, kde byla za války naprosto zničena světoznámá obrazová galerie. Leží blízko našich hranic!*

Nejenom pohybem živ je sokol

V květnu 1945 světová válka neskončila-

*zbraně řinčely ještě na východě v Tichomoří
a „američtí námořníci pluli na Guadalcanal“*

Tady, v Evropě, se nám Tichomoří zdálo vzdálené. Válka tam však nebyla o nic méně krutá a nelitostná. Na rozdíl od Evropy se tu bojovalo hlavně na moři a v nebezpečných džunglích tichomořských ostrovů, válka zasahovala do třech kontinentů – Asie, Ameriky a Austrálie a do dvou velkých oceánů – Tichého (Pacifik) a Indického.

Aniž bychom si to v Evropě příliš uvědomovali, začala už 7. července 1937, svět ji vzal na vědomí v prosinci 1941 po japonském útoku na přístav Pearl Harbour a skončila úplnou kapitulací Japonska teprve 2. září 1945.

Vyvolalo ji Japonsko, které se potýkalo s přelidněním svého území a nedostatkem nerostných surovin. V druhé polovině 19. století končila izolace Japonska, japonský průmysl prudce vzrůstal, po vítězství Japonska nad Ruskem v r. 1905 se Japonsko stává velmocí a také se tak chová. Anektuje Korejský poloostrov, snaží se o okupaci Mandžuska, které by tvořilo odrazový můstek k výpadu proti Rusku, Mongolsku a Číně. Od r. 1936 se paktuje s hitlerovským Německem, vyhláší Pakt proti kominterně, ke kterému se přidávají i další země – Maďarsko, Itálie, Španělsko a další. Je to vlastně první spojení Japonska s evropskými fašistickými a národně socialistickými státy.

7. července 1937 začíná válka v Číně a trvá až do samého konce světové války. Japonsko trpí vážnými hospodářskými potížemi, proto se snaží o expansi na pevninu a na ostrovy. V 38 roce se snaží i o vpád do Ruska, ale je tvrdě zatlačeno zpět. Sověti pomáhají také Mongolům, takže ani tady Japonci příliš neuspěli.

V roce 1940 posiluje spojení s Německem a Itálií, vzniká tzv. „Pakt tří“, za účasti dalších fašistických států, Japonci ovládají francouzskou Indočínu, ovládli v podstatě celé francouzsko – čínské území, což byl vynikající odrazový můstek k dalšímu postupu. To se, samozřejmě, nelíbí a nemůže líbit Spojeným státům ani Velké Británii. USA proto zmrazují všechna japonská aktiva v USA, přerušují hospodářské styky, k pozastavení japonských investic v USA se přidává i V. Británie a Nizozemí. Japonsko – americké jednání nepřineslo žádné konkrétní výsledky. Japonci jsou si vědomi toho, že potřebují nutně nová území a strategické suroviny – kaučuk, cín, železo. Spojené státy a V. Británie se snaží Japonsko zastrašit nasazením britských obrněnců do prostoru Tichomoří. Japonci následně odvolávají plánovaný útok na Sovětský svaz a odkládají ho na dobu, kdy zvítězí Německo.

7. prosince 1941 dochází k rozhodující akci. Japonsko bez varování, bez vyhlášení války přepadne v šest hodin ráno základnu v Pearl Harbouru, což Spojené státy chápou jako národní potupu a povel k boji. Japonsko nenechává nikoho na pochybách o svých úmyslech – ještě téhož dne se vylodí na Filipínách, v bezprostředním nebezpečí se náhle ocitá Hongkong, Malajsie, Singapur, což bylo od vždy územím ve sféře britského zájmu. 8. prosince 1941 je proto Japonsku vyhlášena válka. V Pearl Harbouru byla zničena téměř celé americká tichomořská flotila, jediným štěstím byla nepřítomnost obřích obrněných lodí a letadlových lodí v přístavu v době útoku. Japonci bombardují Filipíny, kde zničili velkou část letadlového parku USA, pokračují nálety na Hongkong a Singapur a postupně obsazují Tichomořské ostrovy. Najednou i Evropa znala jejich jména – Guam, Wake, kapituluje Malajska a jsou ztraceny lodi Repuls a Price of Wales,

chlouba britského námořnictva. Kapitulace pokračuje v Malajsii, Borneu, Rabaulu, Singapuru a na Jávě.

Japonci vítězí v Indočíně a Tchajvanu, pokouší se dostat až do Austrálie – bombardují Darwin, pak ostrov Ceylon. Po nenadálém a zdařilém leteckém útoku bombardérů Spojených států (vedených generálem Doolitlem) na Tokio se síly začínají vyrovnávat, začíná se uplatňovat obrovská hospodářská převaha USA. Japonci jsou poraženi u Midway, kolem sedmého srpna 1942 se bojuje o Guadalcanal, vojáci Spojených států se zvolna propracovávají od jednoho ostrova k druhému a stále se blíží k vlastnímu Japonsku. Postupně se vylodí na Gilbertových ostrovech, bojuje se i na severu o Aleuty. Scénu začínají ovládat ponorky ve spolupráci s námořnictvem a letectvem, které společným úsilím doslova masakrují japonské obchodní loďstvo, japonské hospodářství se hroutí, nedostávají se suroviny, potraviny a pohonné hmoty. Při tom jsou boje na ostrovech spojené s nesmírně náročným vyloděním armády a boji v nepřehledných džunglích (tropické nemoci!) a Spojeneckou armádu stojí mnoho sil a drahocenných životů.

17. října 1944 dochází k vylodění na Filipínách, do konce roku padá Mindanao, 1. dubna jsou Spojenci na Okinawě. K plánované invazi na mateřské japonské ostrovy však už nedošlo.

Japonci jsou nesmírně sveřepí protivníci, bojují s nečekanou tvrdošíjností, odmítají se vzdát. 7. srpna se ke Spojencům připojuje Sovětský svaz, kterému se po ukončení války v Evropě uvolnily ruce a vyhláší oficiálně Japonsku válku. Japonská vláda v čele s generály a „božským“ císařem Hirohitem se odmítá vzdát a kapitulovat – při tom je všem jasné, že válka je u konce a Japonsko ji prohrálo. Fronta však stále pohlcuje mladé muže, kteří umírají naprosto zbytečně – a tak Spojené státy použijí poslední triumf – hrozný triumf. 6. srpna je shozena atomová bomba na Hirošimu a o tři dny později, 9. srpna na Nagasaki. Rázem je dobojováno, hrůza byla příliš velká a ukončení války doslova drastické.

15. srpna 1945 Japonsko kapituluje, formálně je však kapitulace a její podmínky podepsány až 2. září.

Tentokrát je to definitivní, zbraně světa se konečně po šesti letech odmlčely – svět očekává mír a spolupráci národů. Zdá se však, že lidé mají krátkou paměť.

Jarina Žitná

Spor o smysl českých dějin

Publikaci s tímto názvem jsem kdysi zahlédla v restauraci v Kaplici, kde jsme večeřeli před odjezdem z republiky. Dost dlouho jsem ji po příjezdu domů sháněla – musím přiznat, že to není lehké čtení. Obsahuje stati předních českých historiků, politologů a vůbec známých osobností a jejich často značně odlišné názory na problémy malého státu ve středu Evropy. Tato poloha byla přínosem, přes naše území vedly od pradávna kupecké stezky, které zajišťovaly prospěch z dopravy různého zboží a šíření poznatků a nových znalostí, ale, bohužel, právě tato strategická poloha českým zemím přinášela také mnoho problémů a nesnází, k čemuž přispěly velké státy, které naše území obklopují.

Určitě se nestává často, aby došlo k obnovení státnosti malé země, která 300 let žila v nesvobodě v područí velkých sousedů. Přesto se to stalo a vznikla Československá republika, která přes všechny chyby, nesnáze a problémy byla ve světě uznávána a vážena jako demokratický stát s rozvíjející se ekonomikou, průmyslem i zemědělstvím, stejně jako s kulturou a vědeckým pokrokem.

Na stránkách Souzvuků rozhodně není místo na vysvětlování celého historického vývoje nového státu – na to by byla třeba seriózní odborná studie renomovaného historika, což nejsem! Fakta a události minulosti jsou zdokumentovány – bohužel se dnes, ve snaze o moderní pojetí základních principů lidského života, setkáváme s úmyslným překrucováním dějů, událostí a myšlenek, které měly a stále ještě mají pro život v dnešním světě svou důležitost a jsou nezpochybnitelnými pravdami. Obyvatelé celého světa jsou dnes nepopíratelně informováni daleko více, a rychleji než dříve, bohužel, je velmi obtížné se v získaných informacích vyznat a dopátrat se, co z toho, co se nám předkládá v masmediích, je pravda, polopravda, co úmyslná lež. Máme sice demokracii, ale právě ta dává možnost různým nekalým žvlům šířit paniku, osočování a pomluvy. Z toho vyplývá pocit národní malomyslnosti a podceňování, odvracíme se od myšlenek, které v našem národě žily a utvářely podobu českého společenství a naopak přijímáme myšlenku, že jsme doma tam, kde je nám dobře, máme plné břicho, hlavně že máme hodně peněz a stoupáme po pomyslném žebříčku kariérismu. Současné společnosti chybí pokora a obyčejná lidská slušnost.

Lidstvo přežilo množství krutých válek, z nichž nejhorší byly ty dvě světové, mnoho přírodních i osobních katastrof, mnoho proher – a přece tu stále jsme, žijeme a věříme, že většině z nás není jedno, jak a proč vůbec žijeme, co tu zanecháme našim dětem – když už jsme hodně pesimističtí, jestli a jak vůbec lidstvo přežije – objevují se totiž fenomény, se kterými nemáme žádnou zkušenost a budeme si muset vybudovat nové postoje a nový způsob myšlení, kterým přijmeme obrovský technický rozvoj poslední doby, aniž bychom ztratili zkušenosti a ideje, ověřené a potvrzené dlouholetou minulostí. Ze smutných zkušeností nacistické a komunistické éry jsme převzali zajímavou zkušenost. Bouráme pomníky a věříme, že tak zapomeneme jména i děje, které být zapomenuty nemohou a nesmějí. Jako malá holka jsem v dřevěné boudě za sokolovnou ve Voticích dloubala prstíčkem do velkého neforemného balíku, ve kterém byla uschována socha našeho prvního prezidenta, tvůrce republiky. Po vlastech českých bylo takových „balíků“ spousty a co bylo horší, nic moc se nezměnilo po pádu nacismu v letech komunistické vlády. Ukázalo se však, že národ nezapomněl – zbourat pomník prostě nestačí, pokud byl postaven k počtě myšlenky nebo události, kterou jsme akceptovali a které věříme.

V poslední době se u nás o budování a kácení pomníků hodně diskutuje – a většinou jsou to diskuze založené na křivých informacích, zlobě, hlouposti, ale hlavně na snaze upozornit na sebe, ukázat, že tady jsem – i když jsem nic nevykonal, ničím se nevyznamenal, ale potřebuji se zveřejnit – jedno jak!

Typickým příkladem je odstranění sochy maršála Koněva, který velel Rudé armádě při osvobozování Prahy – psal se rok 1945. Co bylo v následujících letech, je jiná otázka. Faktem je, že Koněv je nositelem nejen nejvyšších československých vyznamenání, ale také vůbec nejvyššího vojenského vyznamenání, které uděluje kongres USA. V Litomyšli stojí pomník tamního rodáka Zdeňka Nejedlého. Opět problematičná osobnost. Vědec světového jména, (četli jste např. jeho „Masaryka“ nebo „Bedřicha Smetanu“?), ke konci života však uvěřil přinejmenším zcestné myšlence. Občané Litomyšle to vyřešili jako demokraté – pomník stojí se vším všudy a je k němu připojena zvláštní deska, kde je stručně vylíčeno jeho negativní působení v době komunistické totality. Stejným způsobem jsme se u Koněva mohli vyhnout naprosto zbytečné politické provokaci – v současnosti máme jiných starostí víc, než je nám libo! Jenže to by asi nebylo pro media tak zajímavé!

Samostatnou otázkou jsou různé pomníky dávno zapomenutým Habsburkům, kteří nepochybně tvoří část naší historie, ale neznamenají pro dnešní generaci žádný podstatný kulturní přínos. Prostě tady byli, vládli a lidem se vedlo někdy lépe, někdy

hůře. Existuje ovšem i celá řada panovníků, vojevůdců, spisovatelů, básníků, muzikantů, vynálezců, cestovatelů, kteří svými myšlenkami a dílem ovlivňují náš národ a jeho život dodnes. Ti tvořili a tvoří část naší národní identity a k těm je nutno se vracet.

Pokud se týče stavby repliky Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí – i když máme Matku Boží v sebevětší úctě – je to absolutní nesmysl a skoro výsměch 27 českým pánům, kteří jako vůdci českého stavovského odboje zde byli za trest a pro výstrahu popraveni, což byl začátek obrovského úpadku českých zemí, emigrace předních českých rodů a české inteligence. Dopad tragické porážky na Bílé hoře ovlivnil na dlouhá léta veškeré dění v českých zemích. Pravděpodobně mnozí ze čtenářů znají alespoň zběžně jednoho z českých historiků Josefa Pekaře. Byl to vědec, konservativní katolík a svými myšlenkami byl často v rozporu např. s Tomášem G. Masarykem. Nechme stranou jeho pojetí českých dějin a přečtěme si jeho vyjádření, které se týká událostí kolem bitvy na Bílé hoře 8. listopadu 1620.

„Stín tohoto dne pokryl tři staletí lítostí nebo kletbou! V úzkostech vězení, ve strádání vyhnanství, v zoufalství nad ztrátou vlasti a ponížením národa nesly se myšlenky tisíců Čechů k tomuto dni. Na Bílé hoře nezvítězila kultura vyšší. A jakkoliv vysoko vznesly se potom kupole barokních chrámů a honosné fronty barokních paláců v pokatoličtěné Praze, vítězný postoj jejich nemohl nikdy zaplašit památku slz a krve, jimiž v letech hrůzy naplnil brutální vítěz znásilněnou zemi. Bílá hora je symbolem ztráty samostatnosti, ponížení a úpadku, bylo to neštěstí, neštěstí bez míry a hranic!“

Návrat samostatnosti českým zemím přinesl až 28. říjen 1918, konec první světové války, nutné politické změny na evropském kontinentu – to vše bylo pro občany radostí a nadějí na lepší časy v nově budované republice.

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí (dílo sochaře J. J. Bendla) byl slavnostně vztyčen dva roky po podepsání Westfálského míru r. 1650 z vůle Ferdinanda III. Stalo se tak na počest vítězství katolických Habsburků nad švédskými protestanty a znamenal vítězství katolické éry nad českou reformací a stavovským státem. Sloup byl zbořen rozjásaným davem při návratu z tábora lidu pořádaného 3. listopadu 1918! Ne že bych takové jednání schvalovala, konečně nelíbilo se to ani prezidentu republiky, i když byl jinak rád, že památka na národní neštěstí zmizela.

Mariánský sloup postavený opět na náměstí nerozlučně spjatém s nejdůležitějšími událostmi, které formovaly nově vznikající stát, znamená naprosté nepochopení dějinné skutečnosti, prezentaci potupné porážky na Bílé hoře, éru neshody kulturní, hospodářské, politické i náboženské. „Cuius regio, eius religio!“ – je – li pán katolík (a to bylo v této době nezbytně nutné!) museli být stejného vyznání i všichni jeho poddaní. Sloup stojící na Staroměstském náměstí symbolizoval porážku, vítězství Habsburků, kolonizaci a rekatolizaci země.

A tento symbol touží část národa obnovit a přihlásit se tak k myšlenkám a událostem, které byly dlouhých 300 let neštěstím naší vlasti.

Jeho znovu postavením se hlásíme k myšlence poroby hospodářské, politické i kulturní, k tvrdě vymáhané poslušnosti – a to jsme přece zažili i nedávno! Zkušenosti se opakují – odolávat jim můžeme pouze zdravým rozumem, tolerancí a diskusí, pevným vlastním přesvědčením, ale nikdy ne slepou poslušností a lhovostí.

A tak až se půjdete projít na místa, kudy kráčely dějiny tohoto státu, běžte si – raději než obdivovat znovu budovaný symbol porážky – spočítat bílé křížky na chodníku před zbytky historické Staroměstské radnice!

Jarina Žitná (literatura – základní informace Parlamentní listy, článek Dr. Kučerové)

„Slyš, polnice zní...“

Osudy Sukova pochodu „V nový život“

K VIII. sletu v r. 1926 věnoval nám slavný náš skladatel br. Josef Suk nádherný pochod „V nový život“, který je však tak náročný, že jen ta nejzdatnější hudební tělesa zmožou jeho obtíže. Partitura byla narychlo rozepsána, hlasy dostala vojenská hudba a o zkoušce na sletišti prvně zazněl svou strhující mohutností. Ale - cvičenci dobře pochodují až do Cody (=uzávěru/ , modulačně i harmonicky nad obyčej nesnadné.

A tu zazní z orchestru uši rvoucí kočičina, tympány se marně snaží zachovat alespoň rytmus, krok členstva se rozkolísal, pobledlý skladatel na hlavní loži vyskakuje a zamítavě mává rukama, - pojednou se orchestr na telefonický rozkaz odmlčí a sletišťem zní rozzlobený hlas náčelníka Dra Vanička : „Pryč s tou kočičinou! Hrajte něco, při čem se dá chodit !!!

Hudba vytahuje rychle Fučíkův pochod gladiátorů a nástup zase spořádaně pokračuje, zatím co nešťastný skladatel prchá ze sletišťe Jeho pochod dal se ad acta a na tomto sletu se už nehrál. Zapadl chuděra do archivu a hromadil se na něm prach zapomenutí. -

Archivářem Národního divadla byl bývalý dirigent České filharmonie br. Elsnic, a tomu se řízením božím dostal jednou zaprášený ten akt do rukou. Důvěra v poctivost díla přiměla ho k důkladné revisi hlasů s partiturou, a tu k svému překvapení zjistil, že vinu na neúspěchu nesou hlasy, v osudné Codě plničké hrubých chyb oproti bezvadné partituře. Svědomitý bratr se pustil do hrozné práce a všechny ty chyby v hlasech opravil. A že se už připravoval IX. slet, zanesl opravený pochod do vojenského orchestru a ten tu nyní konečně zazněl v plné své kráse.

A tak se vrací očištěný pochod znovu na sletišťe, jehož brány cvičenců se k vůli působivosti uzavírají závěsy, a tu vzpomínám: President Masaryk si pro sebe zakoupil loži, kamž jeho osobní tajemník br. Mussik přivedl návštěvu z Velké Británie, jednoho lorda s monoklem a dvě dámy, kteří sledovali dění na sletišti až skoro s netečným klidem. Pojednou však zazní břeškné fanfáry pozounů, sólové úderky tympánů až se díváctvu ztají dech, a s prvním taktom pochodu se rozletí závěsy a už se veletok cvičenců valí do sletišťe za hromového jáсотu diváků. A tu mizí i ta britská netečnost, monokl vypadává z oka, lord i dámy povstávají a připojují se rukama, úsměvem i ústy k všeobecnému jáсотu nad krásně postupujícím a skoro nekonečným proudem vypěstěných těl sokolských.

A v koutku jiné lože pláče radostí skladatel br. Josef Suk, a když mu běžím gratulovat, radostně mě objímá.

A ještě dodatek :

Pod dojmem fiaska prvního provedení zřiká se nakladatelství ČOS provozovacího práva a postupuje je Umělecké Besedě. Když však sláva pochodu po IX. sletu stoupla neslychaně, ba když pochod obdržel 1. cenu v USA, má z toho Umělecká Beseda nemalý výnos, - a dnes, když my Sokolové si chceme zahrát náš sletový, nám autorem věnovaný pochod, musíme k tomu mít svolení Umělecké Besedy. Tolik zla napáchal neschválně opisovač not.

Vladimír Richter – vzdělavatel župy Podlipného

Kaleidoskop - červen

Dobrou zábavu přeje Václav Vorlíček

Jeho jméno jako režiséra filmu skutečně slibuje dobrou zábavu, vtip, jemnost, hravost a humor a fantasi. V jeho filmech se většinou setkáváme s výbornými a oblíbenými herci, takže je lze vidět i opakovaně a vždy se dobře bavíme.

Narodil se 3. června 1930 a zemřel 5. května 2019. V letech 1951 – 56 studoval na pražské FAMU režii. Je ho tvorba je poznamenána celoživotní spoluprací s básníkem, spisovatelem, dramaturgem – prostě „kumštýřem“ Milošem Macourkem. Společně se podepsali pod mnoha oblíbenými filmy a televizními inscenacemi.

Určitě nejsem schopna je zde všechny vyjmenovat – takže jen namátkou a bez ladu-skladu:

Tři oříšky pro Popelku (v Norsku se z toho stal přímo kultovní vánoční film!), Dívka na koštěti, Pane, vy jste vdova, Jak utopit doktora Mráčka, Bouřlivé víno, Což takhle dát si špenát, Jak se budí princezny, Princ a Večernice, Arabela, Létající Čestmír, Rumburak, Arabela se vrací, Pták Ohnivák, Jezerní královna, Král sokolů, Mach a Šebestová (úvodní píseň nazpíval sám!), Saxana a lexikon kouzel, Šest medvědů s Cibulkou, atd.

14. června 1763 – první let balónem

Je to zařízení lehčí než vzduch a skládá se z vlastního balónu a závěsného koše. Dnes se používají tzv. horkovzdušné balony, nebo balony plněné heliem (řiditelné) Původně využívaný vodík se v podstatě nepoužívá, ve směsi se vzduchem je třaskavý a hořlavý.

S prvními balony je spojeno jméno bratří Montgolfierů, kteří ho právě v uvedený den předvedli panovníkovi, tedy Ludvíku XVI. Prvními pasažéry byly ovce, kachna a kohout. Později se zkoušelo plnění svítiplynem, vodíkem a nakonec inertním heliem. V 19. století se začínají objevovat říditelné vzducholodě. Při plnění vodíkem byly problémy také s jeho výrobou, svůj podíl na výrobě má i známý chemik Lavoisier. Při pruském obléhání Paříže r. 1870 balony obstarávaly spojení Paříže se zbytkem Francie. V 19. – 20. století tvořily balony důležitá pozorovací stanoviště. Později řídily, usměrňovaly dělostřeleckou palbu, vytvářely protiletectkou bariéru proti říditelným střelám, používaly se i v protiponorkové obraně.

Během let dosahovaly stále vyšších výšek – v září 1901 – 10800m výšky a tento rekord trval až do r. 1931, kdy Francouz Picard dosáhl 15780m. Vzestupný dosah, samozřejmě, pokračoval, r. 2012 dosáhl F. Baumgartner výšky 39044m – odtud seskočil padákem, což byl další světový rekord

V současnosti se stalo balonové létání koníčkem mnoha lidí, letenku na vzlet je možno koupit u celé řady společností, které se balonovým létáním zabývají.

Z vlastní zkušenosti (dostala jsem let balonem od rodiny k narozeninám) je takový let skutečným zážitkem. Startovali jsme v Sedmihorkách a let končil v poli někde u Bousova. Trval přibližně něco přes hodinu. Po uvolnění lan balon neuvěřitelně rychle stoupá, kromě zvuku hořáku je naprosté ticho, jako kdybyste se vznášeli v prostoru naprosto odtrženém od lidského světa tam dole. Vidíte ho jako dětskou stavebnici, plastickou a barevnou, pozorujete známá místa z jiného obzoru, a ať už jste v určitém okamžiku nízko, nebo hodně vysoko nad terénem, tak vám to, co vidíte tak nějak patří – a naopak – cítíte, že sem patříte, jste součástí toho, čemu říkáte domov a je vám dobře!

Den D – 6. června 1944

Vylodění! Otevření druhé fronty! Den největší spojenecké operace druhé světové války! Konečně!

Na konferenci Spojenců v Teheránu se Američané a Britové dohodli se Stalinem a slíbili otevření západní fronty v Evropě do 1. května 1944. Není divu, že na to Rusové naléhali – bylo potřeba ulehčit situaci vojákům na východě. Jenom přeprava armády na pobřeží Evropy byla logistickým problémem do té doby nikde neřešeným. Počítalo se s třímilionovou armádou! Západní pobřeží Evropy, kde mělo k vylodění dojít bylo po zuby ozbrojeno systémem bunkrů, kulometných hnízd, nejrůznějších překážek na pobřeží i ve vodě, obsazeno vesměs zkušenými vojáky a dokonale vyzbrojeno.

Největším problémem bylo určit místo vylodění, odhadnout všechny možnosti vedoucí k úspěchu a celou operaci do posledního okamžiku utajit. Nejužším místem kanálu La Manche je úžina mezi městy Calais a Dover (asi 33km) – právě tady bylo německé zabezpečení nejdokonalejší a nejsilnější. V úvahu pak ještě připadala Bretaň a pláže na poloostrově Normandie - dnes oasa klidu, tenkrát...Je třeba si uvědomit i přírodní podmínky, se kterými bylo nutno se vyrovnat – obrovský rozdíl výšky mořské hladiny mezi přílivem a odlivem a velmi často divoké a rozbouřené moře. V první dny invaze bylo nutno vylodit 160 tisíc mužů asi na 80 km pobřeží. To bylo předem rozděleno na tzv. invazní pláže pojmenované Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword.

Přípravy v zázemí se soustřeďují na výrobu zbraní a munice, zásob potravin, příprava tanků na použití ve vodě, výrobu invazních člunů, důležitou roli hraje i rozvědka a letectvo, které už předem plánovitě ruší komunikace, aby německé armádě co nejvíc ztížilo přesun zbraní vojáků i válečného materiálu. Je nutno počítat i s přípravou tzv. umělých přístavů – obrovské betonové bloky ještě dnes můžete vidět nad hladinou invazních pláží.

Samostatným problémem je určení času vylodění. Spojenci budou potřebovat vysoký příliv (vždy kolem úplňku) – v květnu to Spojenci nestihli, takže den D byl přesunut na začátek června, konkrétně pátého, nakonec však bylo počasí tak špatné, že se celá akce musela posunout ještě o jeden den. Špatné počasí ubezpečuje německou armádu, že k vylodění prostě nemůže dojít a tak si mnozí vojáci, včetně vrchního velitele Rommela, berou dovolenou a odjíždějí domů. Rozhodování o tom, jestli je možné akci vůbec spustit, je strašně těžké. Předpověď počasí je o něco málo lepší – risk je zisk - a začátek operace je určen s konečnou platností na 6. června.

Operace začíná pár minut po půlnoci výsádkem 25 tisíc parašutistů, je třeba za každou cenu podpořit jednotky pronikající na tvrdě bráněné pláže. Parašutisté, bohužel, nesplnili tak docela naděje do nich vložené. Nepřistáli totiž dobře tam, kde bylo určeno a tak mládenci hledají své jednotky a bloudí po krajině, ale právě tyto špatně vysazené jednotky zvyšují chaos a pomáhají tak Spojencům. Ráno vyplová z Anglie největší flotila v dějinách lidstva – skoro sedm tisíc lodí. Samotná cesta směrem k francouzskému pobřeží je strašná, ale to, co na vojáky čeká při vylodění na plážích se vymyká lidskému chápání. Nejhorší situaci prožívají Američané na pláži Omaha, musí se brodit, naložení těžkým materiálem k pobřeží někde i víc než sto metrů a při tom jsou bezbranní a vystavení německé palbě. V prvních dvou hodinách tu zemřelo dva a půl tisíce Američanů, nakonec však jejich početní přesile nedokážou Němci vzdorovat a získané území pomalu roste. Vylodňuje se druhá vlna a z Anglie je pod mořskou hladinou natažen ropovod, přivádějící životadárné palivo. K pobřeží se přiblížily obrovské betonové bloky vytvářející umělý přístav a vojenská technika se dává do pohybu.

Zajímavé ovšem je, že Hitler a jeho štáb ještě stále považuje vylodění v Normandii za falešné předstírání vylodění a potřebné jednotky bezcílne stojí u přístavu v Calais.

První část bitvy o Normandii je v prvních dvou dnech vyhrána, ale válka ještě zdaleka nekončí, cesta do Paříže a dál do Německa je ještě daleká. V každém případě však otevření druhé fronty a postup Spojeneckých vojsk přináší milionům lidí naději na blížící se konec války a nevyhnutelnou porážku nacistického Německa.

Lidice – 10.června 1942

Na všech frontách během války umírají tisíce a tisíce vojáků – Rusů, Francouzů, Angličanů a Američanů, Kanadčanů a Australanů, Norů, Čechoslováků, Poláků – se zbraní v ruce, mimo fronty dochází k nepředstavitelným ukrutnostem, vraždění civilního obyvatelstva (muži, ženy, děti – všechno jedno!) především v okupovaných zemích. Jde o to, zasít strach, zlomit vůli k odporu - dokázat, že Německo se považuje za pána tvorstva, za nepřemožitelnou armádu – a to i v době, kdy už to dávno nebyla pravda. Jména vyvražděných vesnic a měst vešla do dějin – Ležáky, Javoříčko, francouzský Oradour, španělská Guernika, nepředstavitelné množství osad na území Sovětského svazu a – samozřejmě – Lidice. V době po lidické tragedii začala po Evropě pobíhat malá děvčátka, pojmenovaná Lidice – jako důkaz neporazitelnosti života.

Na počátku lidické tragedie stála hloupost, nezodpovědné předstírání členství v odboji – a i když to poměrně brzy „prasklo“, už bylo rozhodnuto. Vůbec nebylo podstatné, jestli se obyvatelé malé hornické obce něčeho „protistátního“ dopustili, nebyly potřeba žádné důkazy – pro okupanty lidský život neměl žádnou cenu.

Vše se v podstatě rozhodlo na pohřbu Reinharda Heydricha dne 9. června. V noci na 10. června byla obec přepadena, muži i nedospělí chlapce byli bez milosti postříleni u zdi Horákova statku, ženy a děti odvezeni do Kladna a pak do koncentračního tábora v Ravensbrucku v blízkosti Berlína. Děti byly odtrženy od matek, některé byly určeny v převychování a poněmčení v německých rodinách. Nikdo nevěděl, kde jsou jeho drazí a ani jestli jsou živi. Obec byla vyrabována, vojáci postříleli i domácí dobytek, psy, kočky a drůbež. Všechno si pečlivě dokumentovali, aby se později mohli doma chlubit svou statečností! Teprve po konci války se ženy, které přežily, dověděly, že jejich muži tu už dávno nejsou. Většina dětí byla zplynována v Chelmnu přímo na nákladních vozech.

Zbytky vesnice byly srovnány se zemí, stromy vykáceny, zavezen rybních, zničen kostel i hřbitov. Po Lidicích neměla zůstat ani památka.

Na konci války se domů vrátilo 143 lidických žen, dětí se vrátilo 17. Dnešní Lidice mají asi 500 obyvatel, na místě starých Lidic stojí památník – najdete na něm všechny zavražděné lidické děti, Obce s názvem Lidice je možno najít v Mexiku, Brazílii, Izraeli, Peru a v Panamě.

Z děvčátek, které byly po lidické tragedii pojmenovány jménem vyvražděné obce, jsou dnes už staré ženy, zachovaly se dojemné dopisy lidických dětí s prosbami o pomoc. Jeden z těch dopisů končí slovy:“ Za všechno vřelé díky a odplatu, jestli se ještě někdy sejdeme!“

Watergate

Největší politická aféra posledního století, otrásla americkou politickou scénou a vedla až k demisi presidenta USA Nixona. Celou akci zveřejnili ve své reportáži reportéři listu The Washington Post Carl Bernstein a Bob Woodward – získali za ni prestižní Pulitzerovu cenu.

17. června 1972 přišlo do sídla Watergate anonymní varování, že v kancelářích Demokratické strany se svítí, zároveň byla strážní službou informována policie. V kancelářích bylo dopadeno 5 mužů (většinou bývalých členů CIA). Byli maskováni

jako lupiči. Ve skutečnosti nešlo o loupež, ale o instalaci odposlouchávacího zařízení. Při soudním řízení v r. 1973 jeden z odsouzených přiznal nátlak z vyšších sfér, jednalo se především o rozkaz bývalého generálního prokurátora a šefa výboru pro znovuzvolení prezidenta Nixona. Vloupaní bylo součástí spiknutí, jehož cílem mělo být znovuzvolení stávajícího presidenta-

Na nátlak Senátu rezignovali dvě nejvýše postavené osoby onoho spiknutí. Svobodomyslná veřejnost v USA byla naprosto šokována – Nixon si totiž nahrával jednání se svými návštěvami. Nahrávky byl nucen odevzdat! Zjistilo se však, že byly dodatečně upravovány a některé části byly vymazány. Vymazáno bylo konkrétně 18, 30 minut nahraného textu.

Ukázalo se, že Nixon o všem věděl a byl tedy aktivním členem spiknutí. Teprve v r. 1974 byla celá aféra formálně ukončena, Nixon byl obžalován z maření vyšetřování, zneužití pravomoci ústavního činitele, opovrhování kongresem. O objevu dosud utajované nahrávky byl 5. srpna informován, nečekal na soud a odsouzení a sám dne 8. srpna 1974 rezignoval na úřad prezidenta USA. Vyšetřování probíhalo dál, ale Nixonův nástupce Gerald Ford mu udělil milost.

Magna charta libertatum – velká listina práv a svobod

Byla podepsána 18. června 1215 a je to jeden z nejdůležitějších dokumentů v dějinách demokracie. Omezovala některé panovníkovy pravomoci, zákonné procedury měly být respektovány a rozhodování mělo být omezeno zákonem. Byla v ní také vyjmenována některá práva poddaných – nejdůležitější z nich bylo právo na odvolání proti nezákonnému jednání. Znamenala výrazné omezení práv panovníka vůči poddaným.

Předchůdcem Magny charty byla Listina svobod (Charter od libertin) vydaná roku 1100 Jindřichem I.

Magna charta je dokument vedoucí k ústavnímu právu, ovlivnila vývoj zvykového práva a mnoha ústavních dokumentů pozdějších ústav (např. ústavu USA).

Byla vydána v neklidnou dobu za vlády Jana Bezzemka ve Velké Británii. Jan nebyl oblíbeným panovníkem, jeho vláda byla charakterizována vojenskými neúspěchy a spory se šlechtou. Dokument je psán latinsky, docházelo v něm ke změnám, za původní považujeme až dokument z r. 1225, roku 1297 byl odsouhlasen Eduardem I. Obsahuje 63 článků – slibuje svolávání zástupců šlecht a měst k řešení otázky daní, svobodnou volbu biskupů a opatů, dodržování zvykového práva, zavedení jednotných měr a vah, součástí byly články povolující zřízení rady z nejmocnějších mužů království.

Měl fungovat spíše pro blaho země než pro omezení moci panovníka. První rada se stala jakýmsi předchůdcem parlamentu.

Magna charta je právní dokument první třídy a odvolávají se na ni i ústavy moderních, dnešních států.

Konec první světové války – Versailleská smlouva

Konec dlouhodobého utrpení národů – státy Centrálních mocností byly poraženy, státy Dohody zvítězily. 28. června 1919 se konala konference ve Versailles, jednání navazovalo na příměří z 11. listopadu 1918 v Compiègne.

Němci a jejich spojenci byli shledáni zodpovědnými za obrovské materiální ztráty způsobené válkou civilnímu obyvatelstvu – nemluvě o ztrátách na lidských životech. Státy Dohody vyžadovaly obrovské válečné reparace, které by potrestaly Německo a především mu zabránily v novém rozpínání. Válečné reparace byly určeny na 132 milionů zlatých marek, což odpovídalo asi 33 miliardám US dolarů. Kromě toho

Německo ztratilo část území ve prospěch poškozených sousedů, ztráty v koloniích v Africe i v Oceánii, nově byly definovány poválečné hranice a armáda byla omezena na 100 tisíc mužů.

Versailleská dohoda byla podepsána v Zrcadlovém sále zámku ve Versailles - při své první návštěvě jsem tam viděla (a mohla si sáhnout) stůl, na kterém byla smlouva podepsána 28. června 1919. Ratifikace Společnosti národů proběhla až 10. ledna 1920. Text smlouvy se pak stal součástí Československé sbírky zákonů.

Novinkou bylo ustanovení tzv. Společnosti národů, na což tlačil především prezident Spojených států Woodrow Wilson. Společnost měla sloužit především jako arbitrážní soud mezi národy. V podstatě docházelo k novému uspořádání Evropy, jednání ztěžovala neústupná jednání mezi státy, které vedly a vyhrály válku. Nejednalo se pouze o Evropu, např. Čína smlouvu také odmítala podepsat.

Části smlouvy se týkaly přímo nově vzniklého Československa, vzniklého na troskách přežitého Rakousko – Uherska. Německo se zavázalo nový stát uznat, ČSR naopak slíbila ochranu menšinám na našem území, ve smlouvách byly přesně definovány hranice nového státu.

Francie, z obavy před dalšími výboji Německa, stála na těch nejtvrdějších podmínkách. Zaplacení obrovských reparací, demilitarizace německé armády – žádné tanky, žádné dělostřelectvo, žádný generální štáb. Pouze 6 lodí, žádné ponorky. Splnění těchto podmínek bylo strašně obtížné – přispělo k celosvětové hospodářské a politické krizi a pravděpodobně mělo po pádu tzv. Výmarské republiky vliv na vstup Hitlera na politickou scénu Německa.

Nebylo to jednoduchá ani s nově vznikající Společnosti národů, kterou podporovaly hlavně USA, lépe řečeno prezident USA Woodrow Wilson. Ratifikace trvala dlouho, názory nebyly vůbec jednotné. Celá jednání bylo neuspokojivé, hledaly se kompromisy. Francie stála na podmínkách, které zachovávaly její impérium (kolonie, demilitarizace Německa atd.). Ve Spojených státech se začal uplatňovat izolacionismus a centralismus, hájily právo na sebeurčení národů, požadavky Velké Británie byly o málo mírnější.

Důležitých bylo tzv. 14 bodů, které bezprostředně před koncem války vyhlásil Wilson. Základním požadavkem bylo právo na sebeurčení (vznik nových států – Jugoslavie, Československo) a rozpad bývalého Rakousko – Uherska. Výsledky války Německo doslova ožebračily, dávaly možnost projevům nespokojenosti (na neštěstí se na politické scéně právě objevil Hitler!!) a vedly státy do celosvětové hospodářské krize v letech 1929 – 30.

Začalo se ukazovat, že Německo se začíná znovu prosazovat a růst pod vlivem Hitlera a jeho – v počátcích přitažlivé – ideologie. V roce 1936 Němci obsadili Porýní a Francie jen nečinně přihlížela – na obzoru se už hlásilo nové nebezpečí!

Záhadný výbuch na Sibiři

Došlo k němu 30. června 1908 v sedm hodin a 14 minut ráno v oblasti kolem přítoku Jeniseje, řeky Podkamenaja Tunguzka. Výbuch měl tisíckrát větší sílu než atomová bomba shozená na konci války na Hirošimu. Byl doprovázen silnou tlakovou vlnou, která v okruhu 4x větším než Praha srovnala všechno se zemí.

Podle vyprávění očitých svědků se na obloze objevil sloup světla jasný jako slunce. Pak se objevily záblesky a výbuchy připomínající výbuchy dělostřeleckých granátů. V okruhu stovek kilometrů byla rozbíjena okna a vyvráceny stromy.

Autentické vyprávění venkovana z obce Vanavara, vzdálené od epicentra výbuchu asi 65 km. „Seděl jsem před domem a snídal. Najednou se nebe rozpúlilo a vysoko nad lesem se objevil oheň. Trhlina v nebi se pořád zvětšovala. Cítil jsem hrozný žár, jako kdyby na mě hořela košile. Chtěl jsem si ji strhnout a odhodit, ale v tu chvíli se obloha zavřela,

ozvala se silná rána a mne to odhodilo o několik metrů. Na chvíli jsem ztratil vědomí, ale přiběhla moje žena a odtáhla mne do domu. Pak se ozval zvuk, jako kdyby padaly kameny nebo střílela děla a já jsem si bezděky začal krýt hlavu. Nakonec se přihnal vítr a zničil část obilí. Když bylo po všem, všiml jsem si, že spousta oken je rozbitá a zámek na stodole prasklý!“

Silnou seismickou vlnu zaznamenaly, samozřejmě, i velmi vzdálené evropské a asijské seismické stanice. Intenzita výbuchu odpovídala asi pátému stupni Richterovy stupnice. V následujících dnech se nad velkou částí Ruska i Evropy objevovala svítící oblaka podobná polární záři.

Neobvyklá událost tenkrát nevzbudila (mimo samotnou oblast kolem Tunguzky) celkem žádnou pozornost, Rusko mělo v tu dobu jiné starosti, kromě toho oblast výbuchu ležela daleko na Sibiři v téměř neobydlené krajině.

První vědci sem přijeli teprve někdy v roce 1921. Hovořili s pamětníky a došli k závěru, že se muselo jednat o meteor. Výprava Sovětské akademie věd se vlastně do centra výbuchu ani nedostala, vedoucí výpravy, profesor Kulik přesvědčil vládu (ta o vědecký výzkum neměla vůbec zájem!), že by meteorická ruda mohla mít význam pro budování průmyslu.

První skutečná vědecká výprava se vydala na místo výbuchu až v roce 1927 – z Krasnojarsku je to asi 1000 km. Evenkové (domorodý kmen), kteří zde žijí, událost potvrzují, ale naprosto nemají zájem o nějaký průzkum. Věří totiž, že výbuch byl pomstou rozloženého boha Ogdyho a že celá oblast je prokletá. Když se profesor Kulik dostane konečně na místo, je to až 19 let po výbuchu. V epicentru stojí ohořelé stromy, na poškozené ploše leží 60 milionů mrtvých stromů. Vypadá to, jako kdyby kmeny někdo naskládal jedním směrem. Samotné epicentrum měří asi 8 km, ale po kráteru není nikde ani stopy. Vědci se domnívají, že k výbuchu došlo už několik kilometrů nad zemí, hledání zbytku meteoritu připomíná hledání jehly v kupce sena. Na dně malého kráteru však vědci objeví zbytek stromu, bohužel, pařezy do meteorických kráterů nějak nezapadají.

V příštích letech prof. Kulik uspořádá ještě další tři expedice, ale neobjeví nic, co by celý problém mohlo upokojivě vysvětlit. I když vědci analyzovali tisíce vzorků, neobjeví nic, co by mělo mimozemský původ.

Od 90. let se na místo dostávají další expedice, dokonce i ze zahraničí. Vědecké teorie jsou dnes dvě – podle první jde opravdu o výbuch asteroidu asi ve výšce 5 – 10 km nad zemí. Asteroid explodoval díky enormním změnám tlaku a teploty. Nezbylo z něj vůbec nic.

Druhá teorie předpokládá, že oblast zasáhla kometa složená z prachu a ledu. Chybějící kráter a světélkující oblaka po výbuchu mohl způsobit prach a led, který unikl do horních vrstev atmosféry. Proti této teorii však hovoří stopy prvků nalezených v pryskyřici stromů z roku 1908. Tyto prvky se totiž nevyskytují v kometách, ale lze je najít v meteoritech. Kromě toho uprostřed oblasti leží jezírko, které by snad mohlo být dlouho hledaným kráterem. Která z těchto teorií je správná, zatím nikdo neví!

Je třeba přiznat, že tunguzská záhada se stala samozřejmě tématem různých „záhadolovců“, kteří se snažili vše vysvětlit zásahem mimozemských civilizací, létajícími talíři nebo Ufem.

Štěstím bylo, že k výbuchu došlo v neobydlené tajze a ne v nějaké hustě osídlené oblasti, kde by následky byly katastrofální. Šokující ovšem zůstává, že od výbuchu v roce 1908 uplynulo 112 let a ani nejmodernější věda ještě záhadu nedokázala vysvětlit!

Jarina Žitná (literatura různá a wikipdie)

Soutěž – červenec „Jak znáš Evropu?“

- 1) *Jméno pohoří táhnoucího se severojižním směrem a oddělujícím Evropu od Asie!*
- 2) *Jméno pahorku v Athénách, kde stojí monumentální chrám Parthenon!*
- 3) *Jméno činné sopky nad Neapolí!*
- 4) *Co je to Hamrfest a kde ho najdeme?*
- 5) *Kde najdeme trpasličí stáječek Andora?*
- 6) *Jméno nejdůležitějšího francouzského přístavu ve Středomoří!*
- 7) *Kdo byli vikingové?*
- 8) *Ve kterém německém městě se narodil Ludvík van Beethoven?*
- 9) *Do které jazykové skupiny patří rumunština?*
- 10) *Jméno nejhlubšího jezera světa na Sibiři!*

Podívejme se i dál do světa:

- 1) *Jmenuj alespoň dva z velkého množství Národních parků v USA!*
- 2) *Kde najdete polární základnu pojmenovanou „Amundsen – Scott“?*

„Die Sokholen“

Pro zajímavost — článek Jana Nerudy v časopise Hlas z 9. srpna 1862 !!

Brockhaus již pro svůj konversační slovník objednal dějepis Sokola. Jsem v příjemném stavu, že mohu, nahlédnuv v nezaslaný dosud rukopis německý, ledacos již napřed z Brockhausu sdělit. Článek začíná slovy: Die Sokholen oder Nazdaristen (tvořeno obdobně dle indogermanského slova Gutheiláci) jsou rázovitá, malá národní čela v Praze, Čechy, Německo, Evropa, Zeměkoule, Sluneční soustava, Soustava planetární, Vesmír. Po této adrese Sokola, psané s německou, důkladností, následuje: Sokolové jsou bojovná skupina slovanského kmene. V Praze je jich přes tisíc. Z vlastenectví nosí plátěné šaty, nitěné šňůrky a kosmonoské (viz Kosmonosy) červené košile, na hlavě pak kulaté klobouky od Turka a Srba, sokolí perí z ptáků v Čechách zastřelených a zvláště upravené.

Sokolové jsou u Čechů velmi oblíbeni, ale u Němců ne. Hlavní jejich zaměstnání jest tělocvik od pěti do desíti večer, při kterém mluví zvláštním jazykem skoro staročeským, jemuž ostatní ani nerozumějí, na příklad slovům: bradla, hrazda, komihati, šplhali atd. Mimo tělocvik dělají ještě ledacos jiného a jsou nárůdkem všestranným, majíce mezi sebou řemeslníky, spisovatele a nespisovatele. Sokolové jsou vlastně přírodní znamenitostí, neboť, ač nemají žádných žen, přece se stále rozmnožují. Nyní již zakládají, pobočky i po venkově. Každoročně činí několik výbojných výprav po Čechách, dějiny roku 1862 uvádějí památná místa Krč, Křivoklát, Šternberk a Střelecký ostrov. Lidé se jich po venkově tuze bojí a staví jim proto raději vítací brány, pekou pro ně koláče s mákem, povídky a tvarohem a nalévají piva. V Praze se jich nebojí a vycházejí s nimi dobře. Že nenosí ani zbraní, ani holí, děje se z domýšlivosti, neboť se domnívají, že jsou jejich pěstě zbraní již dosti mohutnou. Jejich hlava se jmenuje starosta, což znamená tolik jak herzog (Vojvoda), potom mají ještě jednoho vůdce pro výpravy, který musí vždy býti doktorem filosofie nebo medicíny; Šaršanti se nazývají cvičitelé, jednotlivé oddíly — čty, družstva. *Své nepřátele porážejí hlavně tím, že se*

do politiky nepletou. Hlavní město Sokolů se jmenuje Apollo. (Tenkrát první sokolovna.) Není pochybnosti, že Brockhausův slovník, který již mnoho snesl, také snese ještě toto, rovněž nelze tvrdit, že by v uvedeném článku nebyla mnohá zpráva pravdivě se zakládající na hlubokém bádání národopisném, dějepisném, statistickém atd.

Jan Neruda v Hlase 9. srpna 1862

Zaslal Vladimír Richter, vzdělavatel župy Podlipného

Kaleidoskop – červenec

Bitva u Zborova

Na stránkách sokolských souzvuků se o ní psalo už několikrát. To proto, že v minulé době byla téměř zapomenuta, i když znamenala a znamená významnou akci, která poznamenala další vývoj v boji za samostatnost Čechů a Slováků v rozhodujících dobách první světové války.

Byla součástí tzv. Kerenského ofensivy a sama o sobě by nebyla tak důležitá, kdyby se na ní nepodepsalo hrdinství, schopnosti a nadšení našich vojáků. Neměli dostatečné vybavení, chyběla potřebná výzbroj a výstroj, ale především zbraně a munice. Přesto postupovali tak rychle, že se jim ruské dělostřelectvo nedokázalo dost rychle přizpůsobit. Pověst o průběhu bitvy a hrdinství našich vojáků vešly do dějin a do povědomí demokratických států světa. Ruský generál Brusilov prý k výsledku bitvy blahopřál vrchnímu veliteli vojenských sil budoucího státu a na znamení úcty se mu poklonil „po mužicku“, tzv. do půl těla. Největší význam však měl fakt, že po této bitvě přestalo ruské vedení dělat obtíže při tvorbě nových československých jednotek v Rusku.

Ota Pavel

Vlastním jménem Otto Popper, narodil se 2. července 1930 v Praze v rodině židovského obchodníka, takže v období holocaustu si prožili svoje. Z Prahy se rodina přestěhovala do Buštěhradu a později se opět vrátila do Prahy.

Ota Pavel je znám svými čtivými a moudrými prózami jednak z oblasti svého mládí („Smrt krásných srnců“, „Jak jsem potkal ryby“ – výborné zfilmování!), tak i povídkami ze sportovního prostředí. Vzhledem k tomu, že byl v letech 1949 – 1956 zaměstnán jako sportovní redaktor v Čs. Rozhlase, později v časopise Stadion a Čs. voják, měl možnost zúčastňovat se různých velkých sportovních událostí v cizině i doma - takže jeho reportáže i povídky inspirované těmito akcemi byly neobyčejně živé a populární. Známé jsou jeho reportáže za zájezdů našich fotbalových klubů do Ameriky – „Dukla mezi mrakodrapy“, „Plná bedna šampaňského“, „Pohádka o Raškovi“ a další. Jeho prózy jsou plné jemného humoru, aktivity a nadšení pro věc. Tím podivnější je náhlý zlom v jeho psychice. V r. 1964 na Zimní olympiádě v Innsbrucku se pokusil zapálit statek nad Innsbruckem (na štěstí se nepovedlo!) a propukly u něj neuvěřitelné psychické problémy, takže v r. 1966 musel do důchodu, přežíval v různých léčebnách a ve věku 42 let podlehl infarktu.

„Člověk žije, když v něco věří, ne když o něčem mluví a diskutuje!“

(František Drtikol)

Neprávem zapomínaný spisovatel Franz Kafka

Narodil se 3. července 1884 v Praze, kde také 3. června 1924 zemřel. Pocházel z rodiny židovského obchodníka, který začínal jako podomní obchodník, ale vlastní pílí se vypracoval na majitele textilního velkoobchodu a majitele továrny na asbest.

Franz měl ještě 5 mladších sourozenců, nejlepší vztahy měl se sestrou Otylíí, která se provdala za českého statkáře J. Dvořáka. Válku matka i dcery přežila v Terezíně. Franz studoval na gymnasiu v Praze, pak práva, germanistiku, dějiny umění – roku 1906 se stal doktorem práv, pracoval pak velmi úspěšně v pojišťovně, ale stále více se věnoval literatuře. Nebyl zdravý, 11. srpna 1917 dostal chrlení krve a propukla u něj tuberkulóza. Roku 1922 opustil zaměstnání a zotavoval se pak u sestry na statku v Siřeni.

Byl to prý velmi příjemný a zábavný člověk, nekuřák a vegetarián, oblíbený u svých přátel. Část svého života prožil v sanatoriích a lázních v Čechách, na Slovensku, v Rakousku, Německu, v Itálii i ve Švýcarsku.

Byl přesvědčený sionista, naučil se dokonce hebrejsky. I když snil o životě v Izraeli, nikdy tam, kvůli sestře Otylii, neodešel. Přátelil se s Růženou Jesenskou, která překládala jeho díla do češtiny, dlouho si psali, ale setkali se pouze dvakrát. V roce 1923 žil v Berlíně, kde se také oženil s Dorou Diamantovou z pravověrné židovské rodiny. Byla to jediná žena, se kterou sdílel společnou domácnost.

Větší část života prožil v Praze, ale v německém prostředí. Spřátelil se s Maxem Brodem, zajímal se o českou politiku. Zajímavá jsou jeho slova: „Nikdy jsem mezi německým národem nežil. Němčina je mi mateřštinou, proto je pro mne přirozená, ale čeština je blízká mému srdci!“ Kromě němčiny a češtiny ovládal ještě francouzštinu a hebrejštinu.

Patří mezi uznávané klasiky literatury 20. století, je uznáván jako inovátor románové formy vyprávění, do povědomí veřejnosti se však jeho dílo dostalo až po druhé světové válce.

Ke svému dílu byl velmi kritický. Zemřel 3. června 1924 na tuberkulózu a před svou smrtí žádal své přátele, aby zničili všechna jeho nevydaná díla. Jeho družka Dora Diamantová to skutečně učinila, zbytek zachovaných písemností zničilo gestapo. Spisovatel Max Brod však jeho přání nesplnil - a tak Kafkovo dílo – romány „Proces“, „Nezvěstný“, „Zámek“, novela „Proměna“ a celá řada dalších patří do zlatého fondu literatury – bez ohledu na to, že je psána v Praze a německy!

„Lišky na vinici“

Existují knihy, ke kterým se člověk vrací. Pro mne je takovou vždy přitažlivou a vždy mi něco sdělující knihou historický román německého antifašistického spisovatele, nazývaný také „Zbraně pro Ameriku“, který se narodil 7. července 1884 v Mnichově a jmenoval se *Lion Feuchtwanger*. Zemřel 21. prosince 1950 v Los Angeles. Byl dramatikem, romanopiscem, překladatelem a divadelním kritikem. Pocházel z velmi početné rodiny, studoval germanistiku, filosofii a antropologii. Hodně cestoval a získával tak přehled o situaci v Evropě a ve světě. Přátelil se s dramatikem Bertoldem Brechtem, se kterým ho pojily shodné názory. Psal protiválečné básně, stal se výborným překladatelem, zajímala ho hlavně indická, řecká a španělská témata. Po nástupu Hitlera k moci emigroval do Francie. Stal se sympatizantem Sovětského svazu a aktivně se zúčastnil protifašistických akcí, začátkem války r. 1940 byl internován ve Francii a o rok později znovu emigroval, tentokrát do USA, kde žil v Kalifornii až do své smrti.

Jeho dílo má výrazně antifašistický charakter, témata svých románů si vybíral ze současnosti i z minulosti. Často se u něj setkáme s tematikou židovskou, která ho jako žida, samozřejmě, víc než zajímala. Jedním z jeho stěžejních děl je trilogie „Josephus Flavius“, což je skutečná historická postava židovského historika. Děj románu staví do paralely se současnou situací, obdobnou tematiku i ideje zastává i v ostatních dílech: „Žid Suss“, „Bláznova moudrost“, „Dábel ve Francii“, „Goya“, „Židovka z Toleda“, „Ošklivá vévodkyně“ a také trilogie „Čekárna“, na kterou ještě navazují „Bratři Lautensakové“.

Feuchtwangerovy knihy se dobře čtou, děj nutí člověka k zamyšlení. V povídkové knize „Desdemonin dům“ zveřejnil předmluvu, kde vysvětloval úkol a význam historické literatury – tahle předmluva (krátká) stojí za přečtení!

Korejská válka

Před lety jsem měla příležitost navštívit místo zvané Pamudžon. Leží na 38. rovnoběžce, která rozděluje Korejský poloostrov na dvě části. Tady byla 27. července 1953 podepsaná dohoda mezi oběma částmi kdysi jednotné Koreje. 38. rovnoběžka je tu vyznačena nizoučkou zídou, která prochází třemi nízkými vojenskými budovami, kde dochází k jednání i v současnosti. Na každé straně dělící čáry stojí pohledná budova, kde jsou zřejmě nějaké kanceláře – hranice se tu přejít nedá. Měli jsme tu zajímavý rozhovor s českou posádkou jedné ze stráží, která hlídá hranici. Tenkrát stála na severní straně strážnice česká a polská, na jižní švýcarská a švédská. Nevím, jak je to dnes, ale vztahy mezi severem a jihem se tu asi příliš nezměnily.

Tenkrát nás překvapilo, jak krásně a moderně se tu staví – ale nesměli jsme fotit nic, kde by se objevila stará historická výstavba – např. ve Phen – jangu! Mysleli jsme si svoje, ale musím přiznat, že Korea je krásná země. Kult osobnosti Kim – ir- sena je neuvěřitelný. Kdekoliv jsme se zastavili (třeba na trase horské říčky, kterou jsme stoupali do hor) a zeptali se na nějaké vyznačené místo, vždy jsme dostali stejnou odpověď: „Tady odpočíval náš milovaný vůdce na turistickém výletu do hor!“ V museu darů „milovanému vůdci“ jsme objevili lokomotivu i ozdobnou láhev a dva hrníčky z dárkového balení Becherovky. Láhev byla pochopitelně prázdná.

Prodávala se tu vodka s vyluhovaným kořenem žen – šenu nebo se strašidelně vypadající zmijí. Žen - šen je rostlina, která se tu pěstuje. Je pečlivě zastíněná před prudkým sluncem, ale nemá ani zlomek ceny před žen- šenem divoce rostoucím v horách. Pamatuji se, že jako maturitní písemku jsem psala „Dopis korejskému studentovi“. Věřili jsme, že země byla postižená americkou agresí, tady nám průvodkyně v museu války (krásná, urostlá žena ve vojenské uniformě) vyprávěla, že to byla severní Korea, která provedla první výpad na cizí území. Vysloveně se tím chlubila! Když něco vidíme na vlastní oči, máme možnost se přesvědčit, že všechno je jinak a pochybovat o publikovaných informacích.

Jarina Žitná – z nejrůznějšího materiálu

Rozluštění obou soutěží a připomínka:

Dostala jsem několik dotazů na různou slanost vody na pobřeží Portugalska a Polska a Pobaltských publik! Takže – Portugalsko leží na pobřeží obrovského slaného Atlantiku, Polsko a Pobaltské republiky na pobřeží Baltu, což je malé vnitřní moře spojené s oceánem pouze úzkými průlivy. Kromě toho se do něho vlévá mnoho velkých sladkovodních toků, které vodu ředí!

Soutěž „Kde domov můj“

- 1) Sázava
- 2) Jan Železný
- 3) Labe u Hřenska
- 4) Přírodní rezervace – okres Cheb
- 5) Pískovce
- 6) „Matka“ Karel Čapek
- 7) Zlaté návrší
- 8) Rašeliniště Černé Nisy – Jizerky
- 9) Antonín Mánes
- 10) U Vlkova

Prémie:

- Evropa* 1) Botnický záliv
2) Drážďany

„Jak znáš Evropu?“

- 1) Ural
- 2) Akropolis
- 3) Vesuv
- 4) Přístav v severním Norsku
- 5) Malý stát v Pyrenejích
- 6) Marseille
- 7) severský kmen mořeplavců
- 8) Bonn
- 9) Románské jazyky
- 10) Bajkal

- svět:* 1) Yelowstone, Yosemite atd.
2) Na jižním pólu

Sokolské osobnosti

Zapomenutý Sokol ?

Ludvík Očenášek, mladší bratr Augustina Očenáška, se narodil 4. srpna ve vesnici Kříše na Plzeňsku. Po smrti otce, který byl štajgrem v dole na železnou rudu, se rodina v roce 1888 odstěhovala do Prahy. Ludvík se vyučil elektromechanikem a při zaměstnání vystudoval průmyslovku. V Jaromírově ulici v Nuslích měl dílnu, kde vyráběl jízdní kola, později také motorky. V dílně také prováděl své pokusy.

Měl řadu patentů, roku 1908 rotační pístový benzinový motor, roku 1912 regulaci obloukovky.

Za války spolupracoval s Mafií. V roce 1915 jí předal výkresy vzduchového torpéda, která je doručila našemu odboji v Paříži. Byly ihned zařazeny do výroby.

Počátkem roku 1918 měl nějaké vyřizování v Košířích. Všiml si telefonního vedení, sledoval ho a zjistil, že jde na Hradčany. Vrátil se do Košíř, kde v blízkosti Demartinky vedení procházelo nad opuštěnou zahradou s domkem. Bylo to ideální místo, kde se mohl nepozorován připojit na vedení. Druhý den se sem vrátil s potřebným vybavením, a v zahradě kryt stromy se připojil. Zjistil, že se jedná o tajnou telefonní linku spojující generální štáby Německé a Rakousko-Uherské armády. Ihned o svém nálezů informoval JUDr. Josefa Scheinera, který pověřil svou právníčkou kancelář, aby okamžitě pozemek s domkem zakoupila. Tak mohl Očenášek naprosto bezpečně odposlouchávat telefonické hovory generálních štábů armád našich nepřátel. Záznamy hovorů předával Scheinerovi, který už věděl, jak je doručit T. G. Masarykovi do Paříže.

Po válce Očenášek napsal v knížce *Na pomoc Dohodě*, jak prováděl tyto odposlechy. Následující ukázka je z citované knížky.

Nastaly dny, kdy zprávy generálního štábu z bojiště při porovnání s vyslechnutými rozhovory nalézaly se ve velikém rozporu. Uvádím řadu telefonických rozhovorů tak, ovšem jen zprávy důležitější. Bylo také mnoho hovorů bezvýznamných, které kvůli úspoře místa nebudou uvedeny. Rovněž je nutno zaznamenané hovory pokud možno se zkratkami uvésti. K.M.B. značí tedy Kriegsministerium Berlin, K.M.W. značí tedy Kriegsministerium Wien.

„ 18. října 1918. K.M.B. volá K.M.W. : setníka K. k telefonu.

Odpověď: Není přítomen. Přichází jeho zástupce a hlásí: Grabovo obsazeno Srby a Francouzi, ztraceny 2 baterie a našich zajaty 2 prapory. Plukovník X. z Milanovic okamžitě na dolejší Dunaj.“

Další rozhovor: „K.M.W. volá K.M.B. Hlásí se kdosi jménem Heinrich. Gruss dich Gott Karl.. Vzájemné poptávání.....“

Níže jsou uvedeny dvě publikace, v nichž Očenášek podrobně popisuje, jak byly odposlouchávány hovory generálních štábů.

Na pomoc dohodě: Tajná činnost několika českých vlastenců za války, nákladem vlastním, Praha 1919. Národní knihovna Praha, signatura: 54 K 073676

Před desíti lety: Rozšířený spisek Na pomoc Dohodě, Pragotisk, Praha 1928. Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové, signatura: 346 833

Dodnes je na na podezdívce plotu Lotyšského vyslanectví Pod Klikovkou 19 umístěna pamětní deska

V TÉTO ZAHRADĚ USEDLOSTI DEMARTINKY
ZŘÍDIL ZA SVĚTOVÉ VÁLKY LÉTA 1918
SE SOKOLSKOU ODVAHOU VYNÁLEZCE
LUDVÍK OČENÁŠEK
TAJNOU TELEFONNÍ STANICI A NA
VOJENSKÉ LINCE VÍDEŇ - BERLÍN
ZACHYCOVAL ROZHOVORY,
KTERÉ OZNAMOVAL MAFII

Po válce se Očenášek začal zajímat o rakety, v roce 1930 na Letné úspěšně vypustil několik raket. Věřil na lety do vesmíru, je to jen otázka času, říkal.

Roku 1933 zkonstruoval hydrodynamický člun. Protože měl malý ponor, mohl ho zkoušet na Berounce.

Pro X. Všesokolský slet navrhl ozvučení Strahovského Masarykova stadionu.

Pro armádu zkonstruoval některé lehké a těžké střelné zbraně.

Období druhé světové války prožil v anonymitě, neboť byl již znám svými pokusy s raketami a odmítl se podílet na zbrojním programu Třetí říše. Vytvořil a úspěšně vyzkoušel protitankovou raketu, jejíž plány poslal prostřednictvím odboje do Londýna, cestou se ale ztratily. Během Pražského povstání bojoval proti Němcům a byl těžce raněn . To mu bylo 72 let!!!!

Podílel se na ozvučení Strahovského stadionu na XI. Všesokolském sletu v roce 1948.

Zemřel v Draženi 10. srpna 1949. Celý svůj život prožil jako vlastenec a Sokol. Doma zapomenutý, v cizině oceňovaný!

V roce 1978 byl Ludvík Očenášek uveden v síni slávy Muzea historie výzkumu vesmíru v Novém Mexiku v USA. Od roku 2000 nese jeho jméno nově objevená planetka. U nás je Očenáškově věnována expozice v Museu v Plasích na Plzeňsku. Zde je odkaz, na kterém se dozvíte více . <https://locenasek.webnode.cz/>

Zaslal Otakar Mach, Sokol Prosek

„Člověk musí naplnit svou mysl myšlenkami víry, sebedůvěry a jistoty. To vám dokonale vyžene z hlavy všechny pochybnosti a nedostatek sebedůvěry.

Člověk nesmí ztrácet naději, ztratit naději je totéž, jako zemřít dvacet let před svou smrtí!“

(I.Ehrenburg)

Jmenovala se „Vítězka“

Vítězka Zelená, rozená Pesičková, se narodila 26. července 1923 v Jaroměři. Rodiče Pesičkovi, zapálení sokolové, cvičitelé i činovníci, vychovávali v úctě k sokolským ideálům Vítězku i její mladší sestru Květu.

Tatínek František však Vítězce zemřel, když jí bylo deset let, a tak musela mamince hodně pomáhat, aby tuto ztrátu překonaly. Vítězka připomínala, že kdyby byl tatínek před válkou nezemřel, nejspíš by ho čekal nacistický kriminál.

Vítězka pilně cvičila v Sokole, účastnila se sokolských táborů, na které ráda vzpomínala. Po válce se na sokolském táboře už jako vedoucí poznala se svým budoucím mužem, bratrem Františkem Zeleným. Svatba byla v roce 1946 a narodily se dvě dcery, Vítězslava a Hana. Radost a štěstí v rodinném životě kalily pounorové události v naší zemi. Zrušení Sokola bylo velkou ránou pro jejich rodinu. Vítězčina maminka Ludmila žila pod dohledem Stb. Manželé Zelení žili pro svou rodinu. Rádi trávili aktivní dovolené v oblíbených Vysokých Tatrách a Krkonoších, kam brávali později i svoje vnoučata. Vítězka pracovala v Tepně Náchod jako účetní, našla tam dobrý kolektiv, se kterým trávila nejen čas v práci, ale i volný čas v produktivním i důchodovém věku.

Manželé Zelení přivítali společenské změny po roce 1989 a ihned se zapojili do obnovy Sokola. Zúčastnili se sjezdu v roce 1990 a zasloužili se o obnovení Sokola v Náchodě i celé župy Podkrkonošské – Jiráskovy. Bratr Zelený se stal župním starostou a Vítězka župní vzdělavatelkou, zároveň pracovala jako cvičitelka předškolních dětí, zúčastnila se sokolského tábora jako kuchařka a zacvičila si ve skladbě Věrné gardy na sletu v roce 1994.

V roce 1995 postihla Vítězku velká ztráta, když zemřel její milovaný muž František. Tuto ztrátu pomohla Vítězce překonat práce v Sokole. Organizovala sokolská setkání, oslavy 28. října, pietní vzpomínky, pomáhala při přípravách akademií, dětských karnevalů. Na každou akci měla připraven pěkný proslov. Vedla kroniku náchodského Sokola, obsáhla byla také její činnost publikační. Zasloužila se o obnovu župního zpravodaje, články publikovala v regionálním tisku a v časopise Sokol. Právě její zásluhou byly v roce 2002 připomenuty a oceněny zásluhy členů sokolské odbojové skupiny S 21 B a u příležitosti 60. výročí popravu jejích sedmnácti členů byly předány pamětní listy potomkům a příbuzným, kteří velmi ocenili, že sokolové nezapomínají. Vítězčina činnost a hluboké znalosti sokolské historie byly ceněny jak v tělocvičné jednotě Náchod, tak i v župě Podkrkonošské - Jiráskově. Byla vyznamenána stříbrnou medailí ČOS.

Vítězka měla velký smysl pro humor, o čemž mě přesvědčila při společně prožitých čtrnácti dnech na sokolském táboře. Nikdy nezapomenu na scénky, které nacvičila s dětmi, ale ani na báseň, kterou přednesla u závěrečného táboráku.

Vysoké stáří jí zpríjemňovaly vzpomínky na sepjetí se Sokolem, na rodnou Jaroměř, na krásné výlety nejen s kamarády z Tepny a na širokou rodinu, která Vítězku provázela v radostných chvílích, avšak byla jí oporou i v okamžicích těžkých, které jí osud do cesty postavil.

Svou milou a přátelskou povahou inspirovala nejen své dcery, vnučky, vnuky a pravnoučata, kterým se věnovala nejlépe, jak mohla, ale také neteře, které vzpomínají na prázdniny strávené se svou tetou, ale také sestry a bratry v Sokole.

Zemřela ve věku 93 let 11. srpna 2016. Čestná stráž složená ze sokolek a sokolů v kroji ji vyprovodila na poslední cestu.

Na sestru Vítězku, věrnou sokolku, nikdy nezapomenu.

Pavlna Špatenková, Sokol Dvůr Králové

Báseň, kterou přednesla Vítězka u závěrečného táboráku:

Táborový oheň

*Náš oheň jako vatra plá, v očích nám jiskry zažihá
a v sevřený a družný kruh prstenem svým nás spjala tma.
Jde tichým krokem naše stráž, odvahou měříc hloubku tmy,
drobounké vteřin krůpěje i oddych lesa mohutný.
Kdo dobrý jsi, tož přistup bliž a bratrem naším staň se dnes,
napij se z naší radosti, poklidu, kterým zdřímnu les.
A vezmi sobě na cestu živého ohně mladosti
a na léčení lidských béd hrst naší víry v lepší svět.
A jsou-li zlé tvé úmysly a nepřátelská tvoje tvář,
tím úžeji se semkneme, tím výše šlehne ohně zář.*

Zprávy z jednot a žup

Tentokrát je za nás obstaral koronavirus. Nepamatuji se, že by někdy v minulosti veškerou činnost (a nejen v Sokole) pohltily obavy z neznámé pandemie. Zavěřené obchody, úřady, továrny, divadla, školy i sokolovny. Předepsaná ustanovení jsme jako občané státu plnili, ukázalo se, že docela úspěšně.

Bohužel, nejen že naše sokolovny a tělocvičny osiřely, ale bylo nutno zrušit většinu dlouho připravovaných akcí, závodů, soutěží i kulturních akcí. Mnozí z nás cvičili a cvičí doma, v současnosti i v malých skupinkách společně (venku, ne v tělocvičnách). Celá řada našich jednot si zařídila něco jako náhradní cvičení, vycházely cvičební hodiny na webových stránkách jednotlivých jednot a žup, fungovalo digitální spojení – ukázalo se, že leccos jde a naši cvičitelé projevili nápaditost a tvořivost.

Myslím, že je nutné poděkovat jim všem za nápady, nadšení a snahu dostat úloze Sokola i v takové situaci. Zdůrazňuji, že i takové „náhradní“ cvičení a vzájemná výpomoc těm, kteří měli nebo mají potíže, má obrovský význam pro utužení vztahů mezi „lidem sokolským“ a doufejme, že ani další možné vlny onemocnění nás neporazí!

Takže díky všem a hodně elánu do další práce asi až po prázdninách a, samozřejmě, na táborech, pokud budou moci být zorganizovány.!

A nezapomeňte, že nás čeká **Sokolské Brno!**

Jarina Žitná

Jak můžeš váhat? Riskuj, vsad' vše!

Nedbej už na názory ostatních, na ty řeči! Udělej to nejtěžší na světě! Jednej sám za sebe!

(K. Mansfieldová)

Závěrečné slovo

Co dnes potřebujeme?

Dobrou vůli, zdravý rozum a rozvahu! Spolupráci a toleranci! Poctivou práci a radost z ní! Odvahu k vlastnímu myšlení a uvádění svých myšlenek do konkrétní praxe – protože nezáleží na slovech, ale na práci, na tom, co za námi zůstane!

Poslyšte, co napsal Karel Čapek:

„Chce – li kdo spasit a polepšit svět svým velkým politickým ideálem, at’ nejprve spasí a polepší sebe sama a ten úzký okruh života, který osobně vyplňuje!“

Většina z nás obvykle s moudrými slovy oblíbeného a váženého spisovatele souhlasí, ovšem pouhý souhlas je málo. Čapek vyžaduje akci, vědomé úsilí – a angažování se je vždy obtížné. Někdo je na to příliš líný a šetří síly sám pro sebe, jiný si nevěří a bojí se, že narazí a že ho budou pomlouvat! S tím se ovšem nedá nic dělat. U nás se ujal poslední dobou chvályhodný zvyk – ještě než něco řeknete, už je to špatně. Takhle to ovšem nejde a nikam se s touto mentalitou nedostaneme!

Myslím, že už nemá smysl to do nekonečna opakovat!

A tak přeji všem bratrům a sestrám hodně osobního přesvědčení, chuti do práce, co nejvíce osobní pohody a žádný koronavirus!

Vím, že si často pomáhám citáty slavných a omlouvám se za to. Ale oni jsou chytřejší a vyjadřují se lépe a výstižněji – takže končím ještě jedním citátem, jehož autorem je francouzský spisovatel J. P. Sartre!

„Ale k čemu je svoboda, ne – li k tomu, aby ses angažoval!“

Těším se na příští setkání na stránkách druhého prázdninového dvojčísla Sokolských souzvuků začátkem září!

Nazdar!

Jarina Žitná

